

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA FBiH

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2344-6/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD.....	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	12
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	13
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FINANSIJSKOG PLANA.....	14
6.1.1	Prihodi i primici.....	14
6.1.1.1	Neporezni prihodi.....	14
6.1.1.2	Primljeni transferi i donacije.....	17
6.1.1.3	Primici od finansijske imovine.....	17
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	18
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	18
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	19
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	27
6.1.3	Finansijski rezultat	27
6.2	BILANS STANJA.....	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	28
6.2.2	Stalna sredstva.....	30
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	31
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	31
6.2.5	Izvori sredstava	31
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	31
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	31
8.	JAVNE NABAVKE	32
9.	SUDSKI SPOROVI	32
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	32
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	34
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	35
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	38
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	39

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Fonda za zaštitu okoliša FBiH (u daljem tekstu: Fond)** koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Fonda na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Primljeni transferi i donacije precijenjene su za neutrošene namjenske prihode u iznosu od 500.000 KM, što je imalo za posljedicu i precijenjen finansijski rezultat za 2020. godinu. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.1.2 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Fond.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Fonda za zaštitu okoliša FBiH za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Fonda za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Fond je za provođenje projekata kojima se ostvaruje zaštita okoliša realizovao 9.302.103 KM, što predstavlja tek 25,85% planiranih sredstava za te namjene. To je jednim dijelom posljedica načina rada, odnosno neefikasnosti u raspodjeli sredstava i nedovoljne pripremljenosti finansiranih projekata, i uticalo je na efekte zaštite okoliša. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 6.1.2.3 Izvještaja).**

2. Prilikom utvrđivanja konačne rang-liste projekata koje sufinansira Fond, direktor nije dosljedno i uz odgovarajuću dokumentacijsku osnovu primijenio kriterije propisane članom 4. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, odnosno programa, projekata i sličnih aktivnosti (tačka 6.1.2.3 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Fonda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Iako su 2017. godine usvojene Izmjene i dopune Zakona o upravljanju otpadom, još uvijek nisu doneseni provedbeni propisi kojima su se trebali utvrditi kriteriji, rokovi i načini upravljanja posebnim kategorijama otpada, te kriteriji za obračun i plaćanje naknada za posebne kategorije otpada, kao i način raspodjele prikupljenih sredstava po ovom osnovu (tačka 6.1.1.1 Izvještaja).
- Federalno ministarstvo okoliša i turizma je, shodno Zakonu o upravljanju otpadom i ranije donesenim pravilnicima kojima je definisano upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda, kao i ambalažom i ambalažnim otpadom, izdalo četiri petogodišnje dozvole za rad operaterima koji imaju javne ovlasti za upravljanje ovim otpadom. Imenovana Koordinacijska tijela za praćenje primjene ovih pravilnika, u čijem radu učestvuju predstavnici Fonda, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalne uprave za inspeksijske poslove i operatora sistema, nisu obavila zadatak za koji su imenovana, što može imati za posljedicu da operatori nenamjenski troše javna sredstva, kao i neispunjenje ciljeva zbog kojih su operatori osnovani (tačka 6.1.1.1 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Fonda odgovorno je da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Fonda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 2. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Usvojiti Strategiju upravljanja rizicima, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, u cilju jačanja internih kontrola.	tačka 4
2.	Uspostaviti Jedinicu za internu reviziju sa odgovarajućim brojem zaposlenih, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4
3.	Izveštaj o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana Fonda, kao i Izveštaje o radu Upravnog i Nadzornog odbora Fonda za fiskalnu godinu pravovremeno sačinjavati i zajedno dostavljati Vladi FBiH radi razmatranja i daljeg upućivanja na službeno postupanje Parlamentu FBiH.	tačka 5
4.	Pokrenuti inicijativu prema Federalnom ministarstvu okoliša i turizma u cilju donošenja provedbenih propisa i obavljanja kontrole i nadzora nad trošenjem javnih sredstava koja prikupljaju ovlašteni operatori za ambalažu, ambalažni i EE otpad, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i dr. propisima.	tačka 6.1.1.1
5.	Neurošena sredstva koja su doznačena za realizaciju tačno određenih projekata i aktivnosti evidentirati kao odloženi prihod, u skladu s propisima o knjigovodstvu za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove.	tačka 6.1.1.2
6.	Osigurati pisanu saglasnost premijera Vlade FBiH na Ugovor kojim se određuje visina plaće direktora, kao i na Odluke o visini i isplati naknade predsjedniku i članovima Upravnog odbora i Nadzornog odbora Fonda, u skladu sa zakonskim propisima.	tačke 6.1.2.1 i 6.1.2.2
7.	Preispitati Odluku direktora Fonda o utvrđivanju iznosa naknade Koordinacionog tijela za praćenje primjene Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.	tačka 6.1.2.2
8.	Poduzeti sve neophodne mjere i aktivnosti prilikom sačinjavanja i realizacije Finansijskog plana Fonda za naredni period, u cilju nesmetane realizacije potpisanih ugovora i efikasnijeg korištenja sredstava.	tačka 6.1.2.3
9.	Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava vršiti i na terenu, a na osnovu prethodno izvršene procjene rizika.	tačka 6.1.2.3
10.	Potrebno je da Služba za praćenje i realizaciju projekata periodično sačinjava Zbirni izvještaj sa primjedbama i sugestijama prema direktoru u cilju poboljšanja rada Fonda, kao i prijedlozima za otklanjanje razloga dugog trajanja projekata.	tačka 6.1.2.3
11.	Kao sredstvo osiguranja realizacije ugovora sa privrednim subjektima i udruženjima osigurati bankarske garancije za dobro izvršenje posla umjesto mjenica.	tačka 6.1.2.3
12.	U ugovorima ugraditi klauzulu da se zabranjuje preprodaja sufinansirane kupljene opreme i ostalih stalnih sredstava, u određenom vremenskom razdoblju.	tačka 6.1.2.3

13.	Prilikom dodjele sredstava udruženjima građana, propisanim uslovima iz javnih poziva, ograničiti pravdanje sredstava isplaćenim bruto plaćama i naknadama po osnovu ugovora o djelu u odnosu na direktne troškove projekta.	tačka 6.1.2.3
14.	Sufinansiranje naučno-istraživačkih projekata iz oblasti zaštite okoliša vršiti u saradnji s naučnim institucijama, institutima i univerzitetima i uz osiguranje njihove stručne valorizacije.	Tačka 6.1.2.3
15.	Konačno bodovanje projekata direktor treba vršiti na osnovu dokumentacione osnove kojom se dokazuje ispunjenost utvrđenih kriterija, u skladu s članom 4. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i pripremu prijedloga za Upravni odbor.	tačka 6.1.2.3

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša FBiH;
- Finansijski plan Fonda za zaštitu okoliša FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o upravnom postupku;
- Zakon o izvršnom postupku;
- Statut Fonda za zaštitu okoliša FBiH;
- Pravilnik o postupku objavljivanja konkursa i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda;
- Pravilnik o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, odnosno programa, projekata i sličnih aktivnosti;
- Procedure o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava i ugovornih prava i obaveza; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Fond za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Fond) osnovan je u skladu sa Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša FBiH¹ (u daljem tekstu Zakon o Fondu) i započeo je sa radom 1. 3. 2010. godine. Fond vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH, koji se odnose na: stručne i druge poslove u vezi sa pribavljanjem, upravljanjem i korištenjem sredstava Fonda; posredovanje u vezi sa finansiranjem zaštite okoliša iz sredstava stranih država, međunarodnih finansijskih institucija i tijela, te domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica; pružanje stručnih usluga u vezi sa finansiranjem zaštite okoliša; vođenje baze podataka o programima, projektima i sličnim aktivnostima u području zaštite okoliša, te potrebnim i raspoloživim finansijskim sredstvima za njihovo ostvarivanje; poticanje, uspostavljanje i ostvarivanje saradnje sa međunarodnim i domaćim finansijskim institucijama i drugim pravnim i fizičkim licima, radi finansiranja zaštite okoliša, planova zaštite okoliša donesenih na osnovu Statuta, te drugih programa i akata u području zaštite okoliša.

Osnivač Fonda je Federacija BiH, a temeljna prava i dužnosti u ime Federacije BiH obavlja Vlada FBiH. U skladu sa Zakonom o Fondu, on je neprofitabilna javna ustanova. Statut je najznačajniji pravni akt koji je donio Upravni odbor, uz saglasnost Vlade FBiH. Statutom su utvrđeni sljedeći organi rukovođenja, upravljanja i kontrole Fonda: direktor, Upravni odbor i Nadzorni odbor.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija Fonda utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2016. godine i njegovim izmjenama i dopunama iz 2019. godine. Sistematizovana su radna mjesta za 163 izvršioaca, dok je na 31. 12. 2020. godine bilo 59 zaposlenih. Finansijskim planom Fonda za 2020. godinu planirana su sredstva za 60 zaposlenika.

Fondom rukovodi direktor Fuad Čibukčić, koji je imenovan 19. 10. 2020. godine, na mandatni period od četiri godine. Imenovani je i ranije obavljao dužnost direktora.

Vlada FBiH je 12. 11. 2020. godine imenovala Upravni odbor Fonda na mandatni period od četiri godine sa predsjednicom Mirjanom Miličević i članicama i članovima: Andrijana Katić, Božana Bilandžija, Sead Kopic, Mirvad Kurić, Almedin Aliefendić i Amra Kunovac. U periodu od početka godine do 29. 7. 2020. godine ovu dužnost obavljao je raniji saziv Upravnog odbora u sljedećem sastavu: Pero Goluža (predsjednik) i članovi i članice Damir Ljubić, Mirjana Miličević, Adnan Efendić, Jusuf Duraković, Jakub Ibrahimović i Fuad Mujkić. U periodu između ova dva saziva, upravljanje Fondom vršio je privremeni Upravni odbor.

Kontrolu nad radom Fonda vrši Nadzorni odbor. Vlada FBiH je 28. 12. 2020. godine imenovala Nadzorni odbor na mandatni period od četiri godine sa predsjednikom Alijom Aljovićem i članovima: Ivica Krželj i Jasmina Trgo. Od početka godine do 29. 7. 2020. godine ovu funkciju je obavljao Nadzorni odbor u sastavu: Alija Aljović (predsjednik) i članovi Ivica Krželj i Nihad Vejzović, a nakon toga privremeni Nadzorni odbor u sastavu: Alija Aljović (predsjednik) i članovi Ivica Krželj i Amra Kunovac, koja je razriješena na lični zahtjev od 11. 11. 2020. godine.

Sjedište Fonda je u Sarajevu, u Ulici Hamdije Čemerlića 39a.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Fonda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 33/03

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do juna 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Fonda za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Fond je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio je o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Pravilnikom o unutarnjem nadzoru definisani su svi značajni procesi, rizici i uspostavljene odgovarajuće kontrolne aktivnosti, u cilju boljeg funkcionisanja internih kontrola;
- 2) Izvršene su izmjene i dopune Pravilnika o radu, u dijelu propisivanja da se prijem zaposlenika vrši samo uz raspisivanje javnog konkursa u cilju povećanja transparentnosti u radu i poslovanju Fonda;
- 3) Donesene su interne procedure kojima je definisana metodologija planiranja kako bi se osiguralo praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;
- 4) Plan, Rebalans plana i Izvještaji o ostvarenju programa rada i Finansijskog plana sadrže adekvatne i dovoljne informacije i obrazloženja za planske veličine i njihovo izvršenje;
- 5) Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama i naknadama stavljen je van snage obračun i isplata dodatka na plaću po osnovu akademskog zvanja doktora nauka i magistra nauka;
- 6) Priznavanje prava na naknadu za prevoz s posla i na posao zaposlenicima vršeno je vodeći računa o udaljenosti mjesta prebivališta od mjesta rada;
- 7) Izdaci ugovornih usluga, te objave u dnevnim novinama, evidentiraju se na odgovarajućim pozicijama, u skladu s Kontnim okvirom za budžetske korisnike;
- 8) Preispitana je opravdanost zaključivanja ugovora koji se odnose na pružanje promotivnih usluga, usluge medijskog/reklamnog web-prostora i odnosa s javnošću;
- 9) Popunjavanje putnih naloga PN4 vršeno je u potpunosti sa tačnom i potpunom evidencijom pređene kilometraže, kao i relacije kretanja prema pređenim kilometrima;
- 10) Usvojen je novi Pravilnik o postupku objavljivanja konkursa i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda;
- 11) S ciljem pravdanja datog avansa Gradu Bihaću, u skladu sa zaključenim Aneksom Ugovora, potpisan je Sporazum o isplati naknade između Fonda i Grada Bihaća, kojim je regulisan način i dinamika izmirenja preostalih potraživanja Fonda, koji je u implementaciji;
- 12) Sve poslovne promjene vezane za realizaciju tekućih transfera evidentiraju se u skladu s članom 76. Zakona o budžetu u FBiH, članom 6. Uredbe o računovodstvu u FBiH i članom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- 13) Dosljedno se poštuju usvojene Procedure za naplatu naknada po rješenjima, u dijelu slanja opomena i podnošenja nadležnim sudovima prijedloga za prinudno izvršenje u utvrđenim rokovima;
- 14) U knjigovodstvenim evidencijama iskazuju se potraživanja na osnovu konačnih rješenja Fonda;

- 15) Izvršena je detaljna analiza svih potraživanja za koja su nadležnim sudovima podneseni prijedlozi za prinudno izvršenje i u skladu s tim poduzeti su potrebne aktivnosti, s ciljem njihove naplate;
- 16) Usaglašeno je stanje potraživanja na datum bilansa, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- 17) Plan nabavki stalnih sredstava usaglašen je s Finansijskim planom;
- 18) Prilikom odabira postupka nabavki dosljedno su ispoštovane odredbe Zakona o javnim nabavkama, sačinjavan je Zapisnik o ocjeni ponuda i osigurano otvaranje ponuda neposredno nakon isteka roka za njihov prijem.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Iako je organizovano obavljanje poslova interne revizije, još uvijek nisu ispunjeni ciljevi i zadaci, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, u dijelu uspostavljanja Jedinice za internu reviziju i povećanja djelokruga rada putem kontinuiranog i sistemskog praćenja rada u svim oblastima poslovanja;
- 2) Iako su značajno smanjeni izdaci po osnovu ugovora o djelu i dostavljani izvještaji o obavljenom poslu prije isplate, ugovori o djelu su i dalje zaključivani za finansijske i pravne poslove koji su utvrđeni sistematizacijom radnih mjesta;
- 3) S ciljem osiguranja transparentnosti kod dodjele sredstava putem javnih konkursa i izbjegavanja subjektivne procjene direktor je unaprijedio postojeće kriterije kod predlaganja visine sredstava po korisnicima. Međutim, nije osigurana dokumentaciona osnova kojom se dokazuje da su kriteriji primijenjeni.

Nerealizovane preporuke

- 1) Potrebno je da Nadzorni odbor obavlja poslove iz nadležnosti u skladu s članovima 16. i 18. Statuta Fonda;
- 2) Osigurati saglasnost Vlade FBiH na zaključeni ugovor direktora s predsjednikom Upravnog odbora;
- 3) Poslovnikom o radu Upravnog i Nadzornog odbora definisati isplatu naknada članovima odbora, u dijelu da se isplata naknade uvjetuje održavanjem sjednica.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 15 preporuka, od čega je 12 novih i tri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (jedna nerealizovana i dvije djelimično realizovane).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Fond u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² rukovodilac korisnika javnih sredstava odgovoran je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg finansijskog upravljanja i kontrole (u daljem tekstu: FUK) i ispunjenje ciljeva na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. On je također odgovoran za izradu internih propisa o FUK-u i za implementaciju sistema FUK-a u svim organizacionim jedinicama, u odnosu na sve programe i procese koji se izvršavaju, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole. FUK se provodi u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

sektoru, koji se sastoje od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjene sistema.

Statutom Fonda³ uređuje se: naziv, sjedište i djelatnost, organizacija, ustrojstvo, tijela i upravljanje, imovina, finansijsko poslovanje, planiranje rada i poslovanje, raspoređivanje i korištenje sredstava, raspodjela sredstava, javnost rada, kao i druga pitanja od značaja za njegov rad. U skladu sa odredbama Statuta Fondom upravlja Upravni odbor koji ima sedam članova. Kontrolu rada obavlja Nadzorni odbor. Upravni i Nadzorni odbor imenuje i razrješava Vlada FBiH, na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom. **Shodno Statutu, Upravni odbor, uz saglasnost Federalnog ministarstva okoliša i turizma (u daljem tekstu: resorno Ministarstvo), donosi interne akte koji se odnose na uslove koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda, uslove i način dodjele zajmova ili pozajmica i drugih sredstava Fonda, mjerila za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, odnosno programa, projekata i sličnih aktivnosti, postupak objavljivanja konkursa i odlučivanje o odabiru korisnika, kao i praćenju namjenskog korištenja sredstava i ugovorenih prava. Upravni odbor samostalno donosi interne akte kojima se uređuje unutrašnja organizacija, poslovanje Upravnog odbora, službena i poslovna tajna i znak Fonda. Direktor je nadležan za donošenje Pravilnika o radu, Pravilnika o plaćama i naknadama i ostalih internih akata.**

Fond je usvojio značajan broj akata i procedura s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnikom o radu uređeni su način rada i rukovođenja Fondom, te opis radnih mjesta zaposlenika, utvrđena je unutrašnja organizacija, sistematizacija poslova i zadataka, rukovođenje, organiziranje procesa rada, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno je osam osnovnih organizacionih jedinica sa 163 sistematizovana radna mjesta, od kojih je samo 59 popunjeno (Ured direktora, Samostalni odjel za opće poslove, Sektor zaštite okoliša, Sektor za fondove EU, Sektor za praćenje projekata, Sektor za finansije, Sektor za pravne poslove i Sektor energijske efikasnosti). Značajna nepopunjenost sistematizovanih radnih mjesta ukazuje na to da nije uspostavljeno kontrolno okruženje i kontrolne aktivnosti u skladu sa COSO modelom. Poslove rukovođenja, pored direktora, obavljaju pomoćnik direktora za zaštitu okoliša i fondove EU i pomoćnik direktora za finansijske i pravne poslove i energijsku efikasnost.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Direktor je imenovao koordinatora za FUK i Radnu grupu sa zadatkom da izvrši popis i opis poslovnih procesa, izradi mape osnovnih procesa, utvrdi kontrolno okruženje, odredi načine upravljanja rizikom, uspostavi kontrolne aktivnosti koje obuhvataju pisane politike i procedure, uspostavljanje sistema informacija i komunikacija i uspostavljanje sistema kontrola i funkcionisanje finansijskog upravljanja. Radna grupa sačinila je šifarnik i popis poslovnih procesa. **U 2020. godini angažovana je Agencija za poslovno savjetovanje i edukaciju FMC Sarajevo, koja je izvršila pregled sačinjenih mapa procesa i sačinila Registar rizika i Strategiju upravljanja rizicima, koje još uvijek nije usvojio Upravni odbor.**

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Navedeni izvještaj ne sadrži mjere koje treba poduzeti za otklanjanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Imajući u vidu navedeno, ali i iznesene nalaze u Izvještaju, konstatujemo da Fond još uvijek nije u potpunosti uspostavio finansijsko upravljanje i kontrolu prema COSO modelu, u skladu sa članovima od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovima od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

³ Statut Fonda donesen je 22.11. 2005. godine, sa izmjenama i dopunama Upravnog odbora od 9. 1. 2015. godine i 10. 6. 2019. godine uz suglasnost Vlade FBiH.

Preporuka:

- **Usvojiti Strategiju upravljanja rizicima, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, u cilju jačanja internih kontrola.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁴ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,⁵ Fond je u obavezi da formira Jedinicu za internu reviziju, što nije učinjeno. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u okviru Samostalnog odjela za opće poslove, sistematizovano je i popunjeno samo jedno radno mjesto višeg stručnog saradnika za internu reviziju.

Direktor je usvojio Strateški plan interne revizije za period 2020 — 2022. godina, a na osnovu njega i Godišnji plan rada interne revizije. Planom su definisane aktivnosti interne revizije na ostvarivanju ciljeva iz Strateškog plana i određeni su ciljevi, obim i metodologija za obavljanje svake pojedinačne revizije za 2020. godinu. Godišnjim planom rada interne revizije za 2020. godinu planirano je i obavljeno šest revizija, i to: revizija procesa potpisanih a nerealizovanih ugovora za period 2011 — 2017. godina, ljudskih resursa — postupak zapošljavanje radnika Fonda, putnih naloga i blagajničkog poslovanja, procesa naplate potraživanja, kao i sumnjivih i spornih potraživanja na dan 30. 6. 2020. godine, javnih nabavki i procesa odobrenja i plaćanja faktura dobavljačima/korisnicima finansiranih projekata. Godišnji izvještaj interne revizije za 2020. godinu je, u skladu s članom 18. Zakona, dostavljen Centralnoj harmonizacijskog jedinici.

Uzimajući u obzir godišnji budžet Fonda u iznosu od 67.987.340 KM i kompleksnost poslova koji su u njegovoj nadležnosti, ne možemo potvrditi da je uspostavio funkciju interne revizije, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti Jedinicu za internu reviziju sa odgovarajućim brojem zaposlenih, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Plan integriteta Fonda usvojen je u januaru 2017. godine, čija je svrha uspostavljanje mehanizma koji će obezbijediti efikasno i efektivno funkcionisanje institucije kroz jačanje odgovornosti, pojednostavljenje komplikovanih internih procedura, povećanja transparentnosti kod donošenja odluka, kontrolisanje diskrecionih ovlaštenja i jačanje etičkog ponašanja službenika, eliminisanje neefikasne prakse i neprimjenljive regulative i uvođenje efikasnog sistema nadzora i kontrole. Prema prezentiranom Izvještaju, Fond je u toku 2020. godine poduzimao aktivnosti na prevenciji korupcije u vidu sačinjavanja pojedinačnih izvještaja o izvršenim kontrolama i evaluaciji datih preporuka za unapređenje integriteta Fonda.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

U skladu s članom 30. Zakona o Fondu, Fond je dužan da donese Program rada i Finansijski plan, na koje saglasnost daje Vlada FBiH. U Programu rada i Finansijskom planu izdvojeno se iskazuju programi i projekti, te finansijska sredstva za područje zaštite okoliša. Fond donosi program rada i za četverogodišnje razdoblje u skladu sa Zakonom o Fondu, Strategijom za zaštitu okoliša, planovima zaštite okoliša, te drugim dokumentima i propisima, za zakonski utvrđene namjene, uz saglasnost Vlade FBiH.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/19

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 49/20

Vlada FBiH je 21. 3. 2018. godine dala saglasnost na Programa rada Fonda za period 2018—2021. godine, kojim su utvrđene programske aktivnosti Fonda, plan ostvarenja prihoda, kao i projekti koji će se u navedenom periodu finansirati, u skladu s ostvarenim prihodima.

Upravni odbor je 11. 12. 2019. godine donio odluke kojima je usvojio Program rada Fonda za 2020. godinu i Finansijski plan Fonda za 2020. godinu, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost 23. 12. 2019. godine. Usvojenim Finansijskim planom Fonda za 2020. godinu planirani su prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u iznosu od 67.987.340 KM.

Prilikom izrade Finansijskog plana Fonda za 2020. godinu korišteni su podaci o ostvarenju za prethodnu godinu, te ostvarenje određenog perioda tekuće godine. Plan prihoda se bazirao na važećim propisima, kojima je definisano prikupljanje određenih vrsta naknada koje predstavljaju prihod Fonda, a rashodi i izdaci su planirani na bazi planiranog broja zaposlenih radnika, planiranih i odobrenih aktivnosti za tu godinu, ciljeva i prioriteta koji se žele postići, vodeći računa o zakonima koji regulišu pojedine oblasti. Finansijski plan za 2020. godinu se najvećim dijelom fokusirao na realizaciju tekućih transfera, pri čemu se vodilo računa o osiguranju sredstava za započete projekte, raspisanom Javnom konkursu u 2020. godini i odlukama Upravnog odbora. Nerealizovane obaveze za započete projekte predstavljaju obveze Fonda u narednom razdoblju i iste će postati stvarne obaveze, ukoliko se projekti realizuju u skladu sa ugovornim odredbama ugovora i procijenjenim vrijednostima ulaganja u projekte.

Upravni odbor je 29. 1. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o ostvarenju Programa rada i Finansijskog plana Fonda za 2020. godinu, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost Odlukom od 18. 2. 2021. godine. Pored toga, Upravni odbor je 29. 1. 2021. godine donio Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna sa rasporedom viška prihoda nad rashodima za 2020. godinu, u kojem je konstatovano da su prihodi i primici ostvareni u iznosu od 31.615.425 KM, ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 29.663.334 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.952.091 KM.

Nadzorni odbor je sačinio Analitički izvještaj Fonda za 2020. godinu, koji je Vlada FBiH prihvatila Zaključkom od 15. 4. 2021. godine, a koji se dostavlja Parlamentu FBiH radi razmatranja i usvajanja, u skladu s članom 14. Zakona o Fondu i članom 18. Statuta.

Iako je Vlada FBiH dala saglasnost na dostavljene izvještaje, ne može se potvrditi opravdanost odvojenog dostavljanja Izvještaja o ostvarenju Programa rada i Finansijskog plana za 2020. godinu i Analitičkog izvještaja Fonda za 2020. godinu koji je sačinio Nadzorni odbor, što je imalo za posljedicu njihovo razmatranje i usvajanje na različitim sjednicama Vlade FBiH (februar i april). Pored toga, u vrijeme završetka naše revizije (juni 2021. godine), Upravni odbor Fonda još nije bio sačinio i Vladi FBiH podnio Izvještaj o svom radu za 2020. godinu, što nije u skladu s članom 13. Statuta.

Preporuka:

- ***Izvještaj o realizaciji Programa rada i Finansijskog plana Fonda, kao i Izvještaje o radu Upravnog i Nadzornog odbora Fonda za fiskalnu godinu pravovremeno sačinjavati i zajedno dostavljati Vladi FBiH radi razmatranja i daljeg upućivanja na službeno postupanje Parlamentu FBiH.***

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu Fond je sačinio i dostavio nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FINANSIJSKOG PLANA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu iskazani su prihodi i primici u ukupnom iznosu od 31.615.425 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: neporezni prihodi od 30.988.943 KM, primljeni transferi i donacije od 521.084 KM i primici od finansijske imovine u iznosu od 105.398 KM.

6.1.1.1 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 30.988.943 KM, od čega se na ostvarene prihode od naknada i taksi po federalnim i drugim propisima odnosi 30.787.384 KM, finansijske prihode 94.435 KM i na neplanirane uplate 107.124 KM.

Struktura neporeznih prihoda:

u KM

R. br.	Naziv neporeznih prihoda	Planirano za 2020. godinu	Ostvarenje 2020. godine
1	2		3
I	Prihodi od naknada i taksi po federalnim i drugim propisima (od 1 do 3)	33.977.144	30.787.384
1.	Prihodi po osnovu Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH	25.295.603	22.867.083
1.1.	Posebna naknada za okoliš koju plaćaju pravna i fizička lica prilikom svake registracije motornih vozila	17.675.603	16.995.947
1.2.	Naknada za zagađivače okoliša – pravna lica (zrak)	7.500.000	5.779.073
1.3.	Naknada za plastične kese tregerice	120.000	92.063
2.	Prihodi po osnovu Zakona o vodama	7.991.541	7.385.110
3.	Prihodi po osnovu Zakona o upravljanju otpadom	690.000	535.191
3.1.	Opća naknada za proizvođače i uvoznike za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda	180.000	175.256
3.2.	Naknada za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda za proizvođače i uvoznike koji nisu uključeni u organizovani sistem preko operatora sistema	200.000	19.131
3.3.	Naknada za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom	150.000	177.435
3.4.	Evidentirajuća naknada za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom	160.000	163.369
II	Finansijski prihodi	102.345	94.435
III	Neplanirane uplate	25.000	107.124
	UKUPNO NEPOREZNI PRIHODI (I + II + III)	34.104.489	30.988.943

Prihodi od naknada i taksi po federalnim i drugim propisima najznačajniji su u okviru neporeznih prihoda, od čega ostvareni prihodi po osnovu Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH iznose 22.867.083 KM, prihodi po osnovu Zakona o vodama 7.385.110 KM i prihodi po osnovu Zakona o upravljanju otpadom 535.191 KM.

Prihodi po osnovu Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH ostvareni su u iznosu od 22.867.083 KM, a uplaćuju se na depozitne račune Fonda otvorene za uplatu naknada od zagađivača okoliša i naknada za okoliš, koja se plaća pri registraciji motornih vozila, i transakcijski račun Fonda. Shodno članu 25. Zakona o Fondu, vrši se raspodjela prikupljenih sredstava između federacije i kantona u odnosu 30% spram 70% (Federacija 30%—kanton 70%). Osnov za obračun sredstava koja će se raspoređivati su ukupno prikupljena sredstva iz svakog kantona posebno. Sredstva Fonda uplaćivat će se kantonalnim fondovima za zaštitu okoliša (ukoliko su uspostavljeni), odnosno budžetima kantona, odmah po dospjeću u Fond. Kantoni će osigurati odgovarajuća sredstva iz svog fonda za zaštitu okoliša lokalnim vlastima radi obavljanja poslova koji im se povjere zakonom. Kantonima se sredstva

doznačavaju putem posebnog tekućeg transfera što je detaljnije pojašnjeno pod tačkom 6.1.2.3 Izvještaja.

Prihodi po osnovu Zakona o vodama ostvareni su u iznosu od 7.385.110 KM. Shodno članovima 169. i 170. Zakona o vodama⁶ i Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH⁷, prihodi od vodnih naknada uplaćuju se i raspoređuju na račun javnih prihoda kantonalnih budžeta. Kantonalni trezori raspoređuju prikupljena sredstva od vodnih naknada na način da nadležnoj agenciji za vode pripada 40%, budžetima kantona 45% i Fondu za zaštitu okoliša FBiH 15% ostvarenih naknada. Najznačajnije učešće u prihodima od vodnih naknada imaju Kanton Sarajevo 27%, zatim Tuzlanski kanton 20%, te Zeničko-dobojski 15% i Hercegovačko-neretvanski kanton 14%.

Prihodi po osnovu Zakona o upravljanju otpadom ostvareni su u iznosu od 535.191 KM na osnovu rješenja koja donosi Fond. Iako su krajem 2017. godine objavljene Izmjene i dopune Zakona o upravljanju otpadom, resorno Federalno ministarstvo okoliša i turizma i Vlada FBiH, svako u okviru svojih nadležnosti, još uvijek nisu donijeli predviđene provedbene propise. Provedbenim propisima su se trebali utvrditi kriteriji, rokovi i načini upravljanja posebnim kategorijama otpada, te kriteriji za obračun i plaćanje naknada za posebne kategorije otpada, kao i način raspodjele i ulaganja prikupljenih sredstava po ovom osnovu. U posebne kategorije otpada spadaju: ambalažni otpad, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, električni i elektronički otpad, otpad koji sadrži azbest, otpad koji sadrži PCB, otpad iz proizvodnje titan dioksida, medicinski otpad, životinjski i građevinski otpad.

Na osnovu ovog Zakona ranije su doneseni provedbeni propisi, i to: Pravilnik o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda i Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom. Konstatovali smo da Fond, shodno ovim pravilnicima, onim obveznicima koji upravljaju otpadnom opremom prenesu na ovlaštene operatore sistema, ne obračunava i u rješenjima ne utvrđuje iznos naknade za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda. Također smo konstatovali da obveznici plaćanja naknade za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, ukoliko svoje obaveze ne ostvaruju preko operatora sistema upravljanja otpadom, spadaju u kategoriju obveznika koji plaćaju posebnu naknadu za opće ciljeve. Pored toga, direktno Fondu plaćaju i evidentirajuću naknadu za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom. Operatori sistema za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom evidentirajuću naknadu za svoje korisnike plaćaju jednom godišnje, prilikom podnošenja godišnjeg izvještaja o prikupljenim količinama.

Operatori sistema imaju centralnu i glavnu ulogu u uspostavljanju, vođenju, organizovanju aktivnosti i finansiranju sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i električnim i elektronskim otpadom. Za potrebe provođenja propisanih obaveza operatori sistema dobili su javne ovlasti, prema kojima prikupljaju naknade propisane predmetnim zakonskim aktima i upotrebljavaju ih za formiranje i vođenje sistema upravljanja otpadom, kao i za ispunjenje postavljenih ciljeva. Federalno ministarstvo okoliša i turizma ima obavezu kontrole provođenja navedenih aktivnosti i zadataka datih subjektima u sistemu. Pravilnicima je predviđeno da nadzor nad njihovom primjenom provode inspektori za zaštitu okoliša i tržišni inspektori Federalne i kantonalne uprave za inspekcijske poslove, kao i da će Vlada FBiH odlukama uspostaviti koordinacijska tijela za praćenje njihove implementacije. Osnovna uloga Fonda je vođenje baze podataka svih obveznika plaćanja naknade za plasman EE uređaja i naknade za plasman ambalaže, te rad na izmirenju obaveza privrednih subjekata koji svoju obavezu uključivanja u sistem upravljanja otpadom od EE uređaja nisu prebacili na operatore sistema.

Prvim Pravilnikom uređen je način i postupak prijave stavljanja električnih i elektronskih proizvoda na tržište, osnivanje sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rad tog sistema. Između ostalog, definisano je da je operator sistema upravljanja električnim i elektronskim otpadom (u daljem tekstu: operator sistema) pravno lice koje se bavi

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 55/18

aktivnostima upravljanja električnim i elektronskim otpadom i na čije ime se izdaje dozvola za upravljanje. **Prema podacima kojima raspolažemo, Federalno ministarstvo okoliša i turizma izdalo je dvije petogodišnje dozvole za rad na poslovima operatora upravljanja elektroničkim i elektronskim otpadom sljedećim preduzećima: „Zeos eko sistem“ d.o.o. Sarajevo i „Kim tec eko“ d.o.o. Vitez.**

Drugim Pravilnikom propisana su pravila upravljanja ambalažom u proizvodnji, prometu i upotrebi ambalaže i pravila postupanja i drugi uslovi sakupljanja, ponovnog korištenja, obnove i odlaganja, u skladu sa prioritetima i osnovnim načelima Zakona o upravljanju otpadom. Odredbe ovog Pravilnika odnose se na svu ambalažu koja se proizvodi, odnosno stavlja na tržište, uvezenu ambalažu i sav ambalažni otpad koji je nastao u industriji, zanatstvu, maloprodaji, uslužnim i drugim djelatnostima, u domaćinstvima bez obzira na njegovo porijeklo, upotrebu i korišteni ambalažni materijal. Operator sistema upravljanja ambalažnim otpadom je pravno lice koje se bavi aktivnostima upravljanja ambalažnim otpadom i na čije ime se izdaje dozvola za upravljanje ambalažnim otpadom. **Prema podacima kojima raspolažemo, Federalno ministarstvo okoliša i turizma izdalo je dvije petogodišnje dozvole za rad na poslovima operatora upravljanja ambalažnim otpadom sljedećim preduzećima: „Eko pak“ d.o.o. Sarajevo i „Eko život“ d.o.o. Tuzla.**

Vlada FBiH je 7. 10. 2015. godine donijela Odluku o uspostavi Koordinacionog tijela za praćenje implementacije Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda i 3. 6. 2013. godine Odluku o uspostavi Koordinacijskog tijela za praćenje implementacije Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom. Ovim odlukama predviđeno je da se koordinacijska tijela imenuju na period od četiri godine, kao i da se sastoje od po jednog predstavnika sljedećih subjekata: Fond za zaštitu okoliša FBiH, Federalne uprave za inspekcijske poslove, ovlaštenih operatora sistema upravljanja otpadom od elektroničkih i elektronskih proizvoda, odnosno ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Administrativni podršku u radu tijelima i finansijska sredstva potrebna za njihov rad osigurava Fond. Koordinacijska tijela će, putem Federalnog ministarstva okoliša i turizma, podnositi godišnji izvještaj o radu Vladi FBiH o provedenim aktivnostima na implementaciji ovih pravilnika, najkasnije do kraja aprila naredne godine. Zadatak koordinacijskih tijela je praćenje i koordiniranje svih aktivnosti vezanih za implementaciju ovih pravilnika, a posebno: razmatranje periodičnih i godišnjih izvještaja, uključujući i finansijsku komponentu ovlaštenih operatora sistema; razmatranje periodičnih i godišnjih izvještaja inspekcije zaštite okoliša i tržišnih inspektora, u vezi sa inspekcijskim nadzorom provođenja ovih Pravilnika; uspostava jedinstvene evidencije o elektronskom i elektroničkom otpadu, kao i ambalažnom otpadu, kao dijela Registra o postrojenjima i zagađivanjima Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Vlada FBiH je rješenjima od 25. 1. 2018. godine i 23. 12. 2019. godine imenovala dva koordinacijska tijela, u čijem sastavu se nalaze zaposlenici Fonda u svojstvu predsjednika, te resornog Ministarstva, Federalne uprave za inspekcijske poslove i operatora u svojstvu članova.

Konstatujemo da imenovana koordinacijska tijela za praćenje implementacije Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom i Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda nisu imala značajnih aktivnosti u 2019. i 2020. godinu, zbog čega se ne može potvrditi da su izvršila zadatak za koji su imenovana. Koordinacijska tijela, iako su putem resornog Ministarstva trebala, Vladi FBiH nisu dostavila izvještaje o radu za 2019. i 2020. godinu, što može imati za posljedicu nenamjensko trošenje javnih sredstava operatora koji imaju javne ovlasti za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom i EE otpadom.

Preporuka:

- ***pokrenuti inicijativu prema resornom Federalnom ministarstvu okoliša i turizma u cilju donošenja provedbenih propisa i obavljanja kontrole i nadzora nad trošenjem javnih sredstava koja prikupljaju ovlašteni operatori za ambalažu, ambalažni i EE otpad, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i dr. propisima.***

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 94.435 KM, od čega je po osnovu naplaćenih kamata na oročeni depozit ostvareno 76.801 KM, naplaćenih zatezних kamata za kašnjenje po prinudnim

naplatama 10.431 KM, kamata po viđenju 5.761 KM i kamata po datim zajmovima iz revolving fondova 1.442 KM.

Neplanirane uplate iskazane su u iznosu od 107.124 KM, od čega je po osnovu naplate zaostalih potraživanja po vansudskoj nagodbi s Gradom Bihaćem ostvareno 89.828 KM, refundacije sredstava za bolovanja preko 42 dana 7.236 KM i povrata neutrošenih sredstava po projektima 5.079 KM.

6.1.1.2 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 521.084 KM, od čega se na namjenski doznačena sredstva od Federalnog ministarstva okoliša i turizma odnosi 500.000 KM.

Resorno Ministarstvo doznačilo je 500.000 KM, u skladu sa Odlukom Vlade FBiH od 3. 12. 2020. godine, za potrebe nabavke dvije automatske monitoring stanice za mjerenje kvaliteta zraka (simultano mjerenje fizikalno — hemijskih pokazatelja kvaliteta zraka i meteoroloških parametara) i eksternih kalibracionih jedinica, kao dio mreže monitoring kvaliteta zraka od značaja za FBiH. U potpisanom Ugovoru o namjenskom prenosu sredstava između resornog Ministarstva i Fonda, utvrđen je rok za implementaciju projekta do 31. 12. 2021. godine, kao i da će Fond nabavljene dvije automatske monitoring stanice za mjerenje kvaliteta zraka ustupiti na korištenje Federalnom hidrometeorološkom zavodu. **Imajući u vidu da Fond do kraja revidirane godine nije utrošio namjenski doznačena sredstva, odnosno završio postupak nabavke mjernih stanica, konstatujemo da su neutrošena sredstva po ovom osnovu umjesto kao prihod, trebala biti iskazana kao odloženi prihod u iznosu od 500.000 KM, u skladu s članovima 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH, članom 29. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkom 56. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, za koji iznos je i finansijski rezultat za 2020. godinu precijenjen.**

Ostatak primljenih transfera i donacija u iznosu od 21.084 KM odnosi se na doznačena sredstva Evropske agencije za okoliš za plaćanje tehničkog asistenta (asistent koordinator) prema programu „Pripreme mjere za učešće zemalja kandidata i potencijalnih kandidata: Projekat za učešće zemalja Zapadnog Balkana u radu Evropske agencije za okoliš 2020/2021“. U skladu s potpisanim Sporazumom sa resornim Ministarstvom od 10. 2. 2020. godine, Fond je zaključio ugovor s fizičkim licem za obavljanje ovih poslova.

Preporuka:

- ***neurošena sredstva koja su doznačena za realizaciju tačno određenih projekata i aktivnosti evidentirati kao odloženi prihod, u skladu s propisima o knjigovodstvu za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove.***

6.1.1.3 Primici od finansijske imovine

Primici od finansijske imovine iskazani su u iznosu od 105.398 KM, od čega se na primljene otplate po ranije plasiranim kreditnim sredstvima iz Revolving fonda za finansiranje projekata energetske efikasnosti odnosi 27.065 KM i otplate iz Revolving fonda za finansiranje projekata zaštite voda i reciklaže otpada 78.333 KM.

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 29.663.334 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće, naknade i doprinosi u iznosu od 2.935.681 KM (9,9%), izdaci za materijal i usluge od 1.189.349 KM (4%), tekući transferi od 25.315.593 KM (85,3%) i kapitalni izdaci u iznosu od 222.711 KM (0,8%).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće zaposlenih sa doprinosima poslodavca iskazane su u iznosu od 2.768.912 KM.

Plaće, naknade i druga materijalna primanja zaposlenika utvrđena su Pravilnikom o plaćama i naknadama.

Prema Pravilniku, osnovnu bruto plaću zaposlenika čini proizvod osnovice za obračun plaće i koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je zaposlenik raspoređen u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Fonda. Osnovica koja služi za obračun osnovne plaće je prosječna bruto plaća zaposlenika u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog Zavoda za statistiku za kvartal koji prethodi donošenju Odluke o osnovici za poslovnu godinu. Osnovica za obračun bruto plaće za 2020. godinu utvrđena je odlukom direktora od 17. 1. 2020. godine u iznosu od 1.427 KM, u skladu s članom 6. Pravilnika o plaćama i naknadama.

Najveća neto plaća isplaćena u Fondu u 2020. godini iznosila je 5.242 KM, najniža 1.512 KM, a prosječna 2.280 KM.

Visina plaće direktora Fonda određena je Ugovorom o pravima, obavezama i odgovornostima direktora Fonda i isplaćuje se u visini od pet prosječnih neto plaća isplaćenih u FBiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku FBiH. **Na potpisani Ugovor nije osigurana pisana saglasnost premijera Vlade FBiH, što nije u skladu s članom 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 166.769 KM, od čega se na naknade za topli obrok odnosi 112.255 KM, naknade za prevoz s posla i na posao 27.136 KM, na regres za godišnji odmor 27.028 KM i na pomoć u slučaju smrti 350 KM.

Prema Pravilniku o plaćama i naknadama, ukoliko Fond ne osigurava ishranu, radniku se isplaćuje naknada za ishranu u toku rada (topli obrok) u visini do 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog Zavoda za statistiku.

Naknada regresa za godišnji odmor isplaćivala se u skladu s Pravilnikom, u iznosu do 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca. Odluka o isplati regresa za 2020. godinu donesena je 17. 1. 2020. godine i isplaćen je u iznosu od 466 KM po zaposleniku.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.189.350 KM, u okviru kojih se na unajmljivanje prostora ili zgrada odnosi 475.966 KM i na izdatke po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada 216.121 KM.

Unajmljivanje prostora ili zgrada u iznosu od 475.966 KM odnosi se na zakup poslovnih prostorija u vlasništvu Zavoda za vodoprivredu d.d. Sarajevo za 2020. godinu u Ulici Hamdije Čemerlića 39. Mjesečni iznos zakupa iznosi 39.664 KM i isplaćuje se po osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz 2012. godine i aneksima navedenog Ugovora iz 2017., 2018. i 2019. godine.

Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada iskazani su u neto iznosu od 216.121 KM, u okviru kojih se na isplate naknada članovima Upravnog odbora odnosi 130.167 KM, članovima Nadzornog odbora 43.424 KM, po osnovu ugovora o djelu od 39.250 KM i za članstvo isplate Koordinacionom tijelu za praćenje implementacije Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda u iznosu od 3.280 KM.

Isplate naknada članovima Upravnog odbora utvrđene su Odlukom o visini i isplati naknade predsjedniku i članovima (privremenog) Upravnog odbora Fonda. Predsjedniku pripada mjesečna naknada u neto iznosu u visini dvije prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca

prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima pripada mjesečna naknada u visini 80% od iznosa mjesečne neto naknade predsjednika.

Isplate naknada članovima Nadzornog odbora Fonda utvrđene su Odlukom o visini i isplati naknade predsjedniku i članovima (privremenog) Upravnog odbora Fonda. Predsjedniku pripada mjesečna naknada u neto iznosu u visini od 1,5 prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima pripada mjesečna naknada u visini 80% od iznosa mjesečne neto naknade predsjednika.

Na Odluke, kojima je utvrđena neto naknada članovima Upravnog i Nadzornog odbora, nije osigurana pisana saglasnost premijera Vlade FBiH, što nije u skladu s članom 7. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima člana organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.

Utvdili smo da je naknada članovima Koordinacionog tijela za praćenje implementacije Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda obračunata i isplaćena u ukupnom iznosu od 3.280 KM, odnosno tri puta u iznosima od po 200 KM po članu, za održane tri sjednice u 2020. godini, u visini koja je utvrđena Odlukom direktora Fonda od 10. 11. 2015. godine. **Ovo Koordinaciono tijelo nije, u skladu s Odlukom o uspostavi i Rješenjem o formiranju, koje je donijela Vlada FBiH, izvršilo kontrolu trošenja periodičnih i finansijskih izvještaja operatora za električne i elektronske proizvode za 2019. i 2020. godinu. S obzirom na to da je isplata naknade ovom tijelu, kako je to utvrđeno Odlukom direktora Fonda od 11. 11. 2015. godine, uslovljena samo održavanjem najmanje jedne sjednice mjesečno, a ne obavljenim zadatkom, ne može se potvrditi opravdanost donošenja ovakve Odluke i isplate naknade za rad Koordinacionog tijela u neto iznosu od 3.280 KM.**

Isplate neto naknada po osnovu ugovora o djelu iskazane su u iznosu od 39.250 KM, u okviru kojeg se na isplatu naknade angažovanom tehničkom asistentu kojeg finansira Evropska agencija za okoliš odnosi 17.750 KM, što je detaljnije pojašnjeno pod tačkom 6.1.1.2 Izvještaja. Ostatak sredstava odnosi se na isplaćeni iznos naknada za angažman dva lica kao ispomoć u Sektoru za pravne poslove (7.200 KM) i Sektoru za finansije (14.300 KM).

Preporuke:

- **osigurati pisanu saglasnost premijera Vlade FBiH na Ugovor kojim se određuje visina plaće direktora, kao i Odluke o visini i isplati naknade predsjedniku i članovima Upravnog odbora i Nadzornog odbora Fonda, u skladu sa zakonskim propisima;**
- **preispitati Odluku direktora Fonda u dijelu utvrđivanju iznosa naknade Koordinacionog tijela za praćenje primjene Pravilnika o upravljanju otpadom od električnih i elektronskih proizvoda.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 25.315.593 KM, od čega se na izvršenje transfera kantonima po osnovu raspodjele sredstava odnosi 16.006.993 KM, transfera za realizaciju projekata 9.302.103 KM i na povrate pogrešno i više uplaćenih sredstava 6.497 KM.

Doznačavanje pripadajućeg iznosa sredstava kantonima

Tekući transfer kantonima — raspodjela sredstava iskazan je u iznosu od 16.006.993 KM, a odnosi se na doznačena sredstva kantonalnim budžetima i Fondu za zaštitu okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona, koji je osnovan 2012. godine. Fond je u 2020. godini kantonima doznačio sredstva u sljedećim iznosima: Zeničko-dobojski 4.559.092 KM, Tuzlanski 3.756.836 KM, Sarajevski 2.493.038 KM, Srednjobosanski 1.282.687 KM, Unsko-sanski 1.047.987 KM, Zapadno-hercegovački 853.163 KM, Posavski 195.000 KM, Bosansko-podrinjski 126.893 KM i Herceg-bosanski 255.360 KM. Fondu za zaštitu okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona doznačena su sredstva u iznosu od 1.436.937 KM.

Doznačavanje sredstava kantonima koja su naplaćena po osnovu posebne naknade od registracije vozila vršeno je na dnevnoj osnovi, a za ostale prihode na mjesečnom nivou (posebne naknade za okoliš koje plaćaju zagađivači zraka, naknade za kese tregerice). Fond je prilikom sačinjavanja obračuna pripadajućih sredstava kantonalnim budžetima zauzeo stav da se na prikupljena sredstva od vodnih naknada ne primjenjuje član 25. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH, koji propisuje raspored sredstava između federacije i kantona u odnosu 30% spram 70% (Federacija 30% — kanton 70%), što je imalo za posljedicu da su svi prikupljeni prihodi po osnovu vodnih naknada pripali Fondu.

Zbog spornog tumačenja člana 25. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH, Fond za zaštitu okoliša Hercegovačko-neretvanskog kantona podnio je tri tužbe protiv Fonda, ukupne vrijednosti od 5.461.896 KM, od čega se prva tužba odnosi na period 2012 — 2014. godine u vrijednosti od 1.511.523 KM, druga na period od 1. 1. 2015. do 30. 9. 2017. godine u vrijednosti od 1.857.530 KM i treća na period 1. 10. 2017. do 31. 5. 2020. godine u vrijednosti od 2.092.843 KM. Općinski sud u Sarajevu je u prvoj tužbi donio presudu 2017. godine, kojom je usvojen zahtjev tužitelja, a na koju je Fond izjavio žalbu Kantonalnom sudu u Sarajevu. Međutim, postupak do danas nije okončan.

Sud je u drugoj tužbi donio presudu 2018. godine kojom je odbio zahtjev tužitelja, na koju je tužitelj izjavio žalbu, a postupak do danas nije okončan.

Po trećoj tužbi, koja se vodi po istom osnovu kod Općinskog suda u Sarajevu, nije donesena prvostepena presuda. U međuvremenu, direktor Fonda je 7. 5. 2018. godine podnio Inicijativu Predstavničkom domu Parlamenta FBiH za autentično tumačenje odredbi Zakona o vodama i Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH u dijelu koji se odnosi na raspodjelu prihoda od vodnih naknada, na koju je 9. 5. 2018. godine pristigao odgovor v.d. sekretara Predstavničkog doma da su predmetnu Inicijativu, shodno Poslovniku o radu, uputili Vladi FBiH i mjerodavnom radnom tijelu na očitovanje. Vlada FBiH je na sjednici održanoj 28. 6. 2018. godine utvrdila Izjašnjenje kojim je zauzela stav da povodom predmetne Inicijative nije potrebno autentično tumačenje navedenih odredbi Zakona o vodama, te da se 15% uplaćenih sredstava Fondu po Zakonu o vodama koristi isključivo za izvršavanje zadataka koji su ovim Zakonom dati u nadležnost federalnog ministarstva nadležnog za okoliš i za sufinansiranje infrastrukture zaštite voda od značaja za FBiH.

Realizacija projekata iz oblasti zaštite okoliša u 2020. godini

Transfer za realizaciju projekata iskazan je u iznosu od 9.302.103 KM i u potpunosti se odnosi na realizaciju projekata za koje su odluke o sufinansiranju donesene u prethodnom periodu, odnosno do kraja 2019. godine. Iskazani iznos realizacije projekata manji je za 26.693.959 KM ili 74,15% u odnosu na planirana sredstva od 35.996.062 KM, što je pokazatelj neefikasnosti.

S tim u vezi, utvrdili smo da je u okviru planiranog transfera za realizaciju projekata u iznosu od 35.996.062 KM uzeto u obzir da je u momentu sačinjavanja plana već bilo 17.700.615 KM ranije preuzetih obaveza za nerealizovane projekte i da je za raspodjelu u 2020. godini preostalo 18.295.447 KM. Od ovog iznosa javnim konkursima u 2020. godini obuhvaćena je raspodjela 14.195.000 KM jer se ostatak sredstava odnosi na projekte koji se ne biraju putem javnog poziva (interventna sredstva 500.000 KM, projekat koji se realizuje u saradnji sa UNDP-om 500.000 KM i ostali projekti koji se realizuju u saradnji sa međunarodnom zajednicom 3.000.000 KM). Po završetku javnih konkursa za dodjelu sredstava u 2020. godini, krajnjim korisnicima odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 11.006.318 KM što je manje za 3.188.682 KM u odnosu na plan. Prema prezentiranom, značajno manji iznos dodijeljenih sredstava za realizaciju projekata je zbog nedostavljanja kvalitetnih projekata koji zadovoljavaju postavljene konkursne uslove. Budući da su odluke o dodjeli sredstava za finansiranje projekata po javnim konkursima za 2020. godinu donesene tek 30. 12. 2020. godinu, sve aktivnosti oko potpisivanja i realizacije ugovora su prenesene u narednu, 2021. godinu. **Mali procenat realizacije tekućih transfera za realizaciju projekata uzrokovan je najprije nedovoljnom pripremljenošću odobrenih i ugovorenih projekata u ranijem periodu, zatim sporom raspodjelom i realizacijom u tekućem periodu, kao i nekvalitetnim aplikacijama koje krajnji korisnici dostavljaju na javne konkurse, zbog čega nisu ostvareni očekivani efekti zaštite okoliša, što nije u skladu s članovima 3. i**

27. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH i članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, u dijelu koji se odnosi na efikasno raspolaganje raspoloživim sredstvima kako bi se postigla najveća ukupna korist za okoliš prilikom obavljanja poslova iz zakonske nadležnosti.

U okviru iskazanog izvršenja transfera za realizaciju projekata u iznosu od 9.302.103 KM, na projekte od značaja za FBiH odnosi se 4.464.998 KM, ostale projekte zaštite okoliša 4.097.262 KM, projekte unapređenja korištenja energije 359.234 KM, interventne projekte 100.000 KM i programe i projekte za sufinansiranje projekata sa međunarodnim institucijama 280.609 KM. Obavili smo uvid u način realizacije 22 projekta ukupne vrijednosti od 1.852.357 KM što predstavlja 19,91% iskazanog izvršenja tekućih transfera.

Pregled uzorkovanih predmeta na ovim pozicijama dajemo u narednoj tabeli: u KM

R. br.	Naziv rashoda/ uzorkovani predmeti	Izvršeno za 2020. godinu	Iznos uzorka
1	2	3	4
I	Tekući transferi drugim nivoima vlasti od čega:	4.892.924	480.000
1.	Općina Jajce	100.000	100.000
2.	Grad Ljubuški	200.000	200.000
3.	Grad Mostar	321.988	100.000
4.	Općina Ravne	40.000	40.000
5.	Općina Maglaj	115.951	40.000
II	Tekući transfer neprofitnim organizacijama od čega:	955.751	378.981
6.	Udruga Zdravo društvo Mostar	25.000	25.000
7.	Bosanskohercegovački komitet CIGRE	57.905	30.000
8.	Udruga Referentna grupa Čapljina	39.698	25.181
9.	Transfer UNDP za realizaciju Sporazuma o finansiranju u cilju realizacije projekta „Pokretanje okolišnog finansiranja u svrhu nisko-karbonskog urbanog razvoja“	247.300	247.300
10.	Regionalni centar za okoliš BiH za Centralnu i Istočnu Evropu	55.241	16.978
11.	Institut za saobraćaj i komunikacije d.o.o. Sarajevo	10.525	10.525
12.	Tehnološki fakultet Tuzla	23.997	23.997
III	Subvencije javnim preduzećima od čega:	1.705.812	673.610
13.	Regionalna deponija „Mošćanica“ d.o.o. Zenica	100.000	100.000
14.	JP „Vodovod i kanalizacija“ Gračanica	50.000	50.000
15.	Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo	383.985	383.985
16.	JKP „Šćona“ d.o.o. Fojnica	130.000	130.000
17.	JP „BH Šume“ Sarajevo	31.360	9.625
IV	Tekući transferi privatnim preduzećima od čega:	1.747.616	319.766
18.	Centrotans Eurolines d.d. Sarajevo	100.000	100.000
19.	Zagrebinspekt d.o.o. Mostar	50.000	50.000
20.	MVVM d.o.o. Mostar	80.000	30.046
21.	FTM d.o.o. Novi Travnik	99.720	99.720
22.	Akvainvest d.o.o. Živinice	40.000	40.000
UKUPNO TEKUĆI TRANSFERI I DRUGI TEKUĆI RASHODI		9.302.103	1.852.357

Realizacija projekata koje sufinansira Fond vrši se u skladu s Procedurama o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava i ugovornih prava i obaveza, koja predstavlja tok internih procesa praćenja realizacije projekata finansiranih od strane Fonda koje zaposlenici provode nakon potpisanih ugovora o dodjeli sredstava. Sastavni dio potpisanih ugovora je dinamički i finansijski plan korisnika sredstava, a sredstvo osiguranja za poštivanje ugovora je bankovna garancija ili bjanko mjenica ili retencija. Doznačavanje sredstava krajnjim korisnicima vrši se nakon što odgovorne osobe Službe za pripremu i praćenje realizacije projekata, na osnovu dostavljene dokumentacije, potvrde namjenski utrošak sredstava krajnjeg korisnika. Nakon utvrđivanja ispravnosti i potpunosti dostavljene dokumentacije, Služba za pripremu i praćenje realizacije projekata izrađuje Izvještaj o realizaciji projekta, koji sadrži osnovne informacije o projektu: broj ugovora, naziv korisnika, naziv projekta, vrijednost ugovora, podatak o visini opravdanih sredstava, podatak o visini traženih sredstava u datoj

situaciji, podatke o stepenu realizacije projekta izražen u procentima, te podatak o broju registra koji se vodi. Pored prethodno navedenih osnovnih podataka iz ugovora, Izvještaj Službe za pripremu i praćenje realizacije projekata sadrži popis dokumentacije o dokazivanju namjenskog utroška sredstava sa osnovnim podacima o dokument (npr. naziv dobavljača usluge, broj i datum računa i/ili ugovora, vrijednost sa i bez PDV-a i sl.). Ukoliko se radi o Izvještaju uz privremenu situaciju, uz njega se prilaže obrazac privremene situacije, a ako se radi o Izvještaju uz konačnu situaciju njegov, sastavni dio je i Završni izvještaj. Ukoliko je potrebno, radi praćenja namjenskog utroška sredstava, Procedurama je predviđen i terenski obilazak projekta, o čemu se treba sačiniti Zapisnik i uložiti u spis predmeta. Završni izvještaj je obavezan dokument, propisanog sadržaja, koji krajnji korisnik dostavlja uz Obrazac Konačne situacije i bez kojeg je Fond ne može prihvatiti. Nakon prihvatanja Izjave o završetku projekta, krajnji korisnik može preuzeti sredstvo osiguranja (potpisanu mjenicu, bankovnu garanciju). Ukoliko je ugovorom propisano sredstvo osiguranja — zadržavanje retencije, retencija se isplaćuje nakon dostavljanja Završnog izvještaja uz Konačnu situaciju.

Kada se u Službi za pripremu i praćenje realizacije projekata utvrdi da, i pored uputa i upozorenja, krajnji korisnik ne ispunjava ugovorne obaveze, sastavlja se Zahtjev za pravno postupanje, sa stručnim obrazloženjem statusa projekta, i predaje Službi za pravne poslove na službeno postupanje, koja sačinjava Prigovor kojim se korisnik pismeno upozorava na kršenje ugovorenih obaveza. Ako korisnik ne postupi po dostavljenom Prigovoru, Služba za pravne poslove sačinjava Raskid ugovora. U određenim slučajevima, ako postoje opravdani razlozi (vremenske neprilike, zabrane od inspekcije inspekcije, problemi sa izvođačima radova i sl.), Fond sa krajnjim korisnicima zaključuje Aneks ugovora kojim se uglavnom produžavaju rokovi za realizaciju odobrenih projekata.

Uvidom u realizaciju projekata u 2020. godini, konstatujemo da je plaćanje vršeno za projekte koji su odobreni u periodu od 2017. do 2019. godine, odnosno da je doznačavanje sredstava krajnjim korisnicima vršeno na osnovu propisane dokumentacije koju je sačinio Sektor za praćenje i realizaciju projekata u skladu s postojećim procedurama. Svi potpisani ugovori i praćenje realizacije projekata unose se u FMS bazu. Kao krajnji korisnici sredstava uglavnom se pojavljuju javna preduzeća, gradovi i općine, a za određene lotove i privredni subjekti i udruženja građana. U 2020. godini nije vršen terenski obilazak implementatora projekata, što su odgovorne osobe pravdale nepovoljnom situacijom u vezi s pandemijom COVID-19.

Uvidom u realizaciju i nadzor nad realizacijom projekata konstatujemo da nadležna Služba za praćenje i realizaciju projekata ne sačinjava Zbirni izvještaj sa primjedbama i sugestijama prema direktoru s ciljem poboljšanja rada Fonda, kao i prijedlozima za otklanjanje razloga koji dovode do dugog trajanja projekata. Sačinjavanje ovakvog Izvještaja predstavlja dobru poslovnu praksu jer se određeni nedostaci ranije odobrenih projekata, za koje su ugovori ranije potpisani, vide tek prilikom njihove implementacije, a te greške ne bi trebalo ponavljati. S tim u vezi utvrdili smo da se od ukupnog iznosa (17.518.937 KM) primljenih sredstava osiguranja ugovora, na mjenice odnosi 16.712.332 KM, a na bankarske garancije 806.615 KM. Navedeno predstavlja nepovoljan odnos i povećava rizik u poslovanju, naročito u slučajevima kada se sredstva odobravaju privrednim društvima i udruženjima građana koja kao sredstvo osiguranja uglavnom koriste mjenice. U određenim slučajevima Fond odobrava sredstva radi zaštite okoliša, a privredna društva ih koriste za kupovinu opreme i drugih stalnih sredstava. U ugovorima nije ugrađena klauzula da se zabranjuje otuđenje i preprodaja finansirane kupovine stalnih sredstava što može dovesti do zloupotreba. Ne može se potvrditi opravdanost odobravanja sredstava udruženjima građana za realizaciju projekata koja ona, shodno uslovima iz javnog poziva i potpisanim ugovorima, pravdaju isplaćenim bruto plaćama i ugovorima o djelu jer zbog navedenog primarni cilj udruženja može biti lična korist fizičkih lica koja su s udruženjem interno povezana. Isto tako, postavlja se pitanje opravdanosti odobravanja sredstava za realizaciju naučno — istraživačkih projekata iz oblasti zaštite okoliša koje kandiduju udruženja građana, ako se ima u vidu da za ove projekte nema stručne valorizacije, koja bi se postigla adekvatnom saradnjom s naučnim institucijama, institutima i univerzitetima. U pojedinim slučajevima odobravanje projekata lokalnim zajednicama uslovljava se vlastitim učešćem u iznosu od 40%, što može predstavljati ograničavajući faktor za nerazvijene sredine. Zbog navedenog,

konstatujemo da postoji potreba konstantnog preispitivanja i redefiniranja postojećih programa čiji propisani uslovi mogu biti razlogom nedovoljnog plasmana sredstava s ciljem zaštite okoliša.

Postupak raspodjele sredstava za realizaciju projekata iz oblasti zaštite okoliša u 2020. godini

Nakon pregleda pristigle dokumentacije i izvršenog bodovanja, posebno po svakom objavljenom javnom konkursu, Upravni odbor je tek 30. 12. 2020. godine donio tri odluke o odabiru korisnika sredstava Fonda za 2020. godinu. Na ovaj način izvršena je raspodjela 11.006.318 KM, a sa krajnjim korisnicima se ugovori o realizaciji projekata zaključuju tek u narednoj, 2021. godini, po izvršenom kompletiranju propisane dokumentacije. Obavili smo uvid u postupak dodjele sredstava za sufinansiranje 13 projekata ukupne vrijednosti od 890.000 KM što predstavlja 8,1% ukupno dodijeljenih sredstava.

U skladu s članom 36. Statuta, sredstva Fonda mogu se dodjeljivati pravnim i fizičkim licima samo za namjene utvrđene četverogodišnjim i godišnjim programom Fonda, u skladu s članom 27. Zakona o Fondu. Korisnicima se sredstva dodjeljuju putem zajmova, subvencija, pomoći i donacija, na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Fond i pod uslovima koji se utvrde posebnim općim aktom Fonda. Izuzetno, ukoliko se radi o hitnim slučajevima Upravni odbor, na prijedlog direktora, može donijeti odluku o finansiranju projekta iz nadležnosti Fonda u iznosu koji ne smije preći 5% od godišnjeg budžeta Fonda u tekućoj godini.

Upravni odbor Fonda je, uz saglasnost resornog Ministarstva, 25. 9. 2019. godine donio Pravilnik o postupku objavljivanja konkursa i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda, kojim je propisan sadržaj i postupak objavljivanja javnog konkursa i postupak odlučivanja o odabiru pravnih i fizičkih lica kojima Fond odobrava finansijska sredstva za provedbu programa, projekata i drugih aktivnosti iz okvira zakonom propisane djelatnosti Fonda.

U skladu s Odlukom Upravnog odbora, Fond je 27. 2. 2020. godine raspisao tri javna konkursa za dodjelu sredstava, ali su oni poništeni 1. 7. 2020. godine, pozivajući se na tačku II Odluke o proglašenju stanja nesreće uzrokovanog pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije BiH.⁸ S tim u vezi navodimo da je u tački II odluke naloženo svim subjektima s područja FBiH da stave na raspolaganje sve raspoložive resurse. Također, shodno odredbi člana 12. Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica,⁹ propisi doneseni na nivou Federacije kojima je uređeno namjensko korištenje sredstava neće se primjenjivati u periodu trajanja nesreće i 60 dana po prestanku nesreće, a Odluku o njihovoj prenamjeni donosi Vlada FBiH i mogu se koristiti isključivo za namjene saniranja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenja stanja nesreće.

Upravni odbor je ponovo 24. 9. 2020. godine donio Odluku o raspisivanju tri nova javna konkursa za korištenje sredstava Fonda, pod nazivom Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2020. godinu — JK 2020/1; JK 2020/2 i JK 2020/3.

Pregled uzorkovanih predmeta na postupku dodjele sredstava po Javnom konkursu broj 1: u KM

Broj lota	Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2020. godinu – JK 2020/1	Planirano	Ukupno dodijeljeno
			iznos uzorka
Lot 1	WATSAN projekti vodosnabdijevanja i sanitacije u FBiH (općine, max do 250.000 KM)	1.000.000	975.000
	Općine i gradovi		
1.	Grad Mostar, za projekat „Dvojni primarni kanalizacioni kolektori u centralnom dijelu Mostara“		225.000
Lot 2	Ostali projekti zaštite voda od značaja za FBiH (za zaštitu izvorišta i izgradnju komunalne infrastrukture zaštićenih područja, max do 250.000 KM)	2.999.000	1.913.107

⁸ „Sl. novine FBiH“, broj 21/20

⁹ „Sl. novine FBiH“, broj 28/20)

	Kantoni i jedinice lokalne samouprave, javna preduzeća i privredna društva		
2.	PTP Hercegovinavino d.o.o., za projekat „Glavni projekat prikupljanja, odvođenja i tretmana komunalnih, tehnoloških, oborinskih i otpadnih voda“		105.000
Lot 3	Projekti zaštite okoliša urbanih centara (max do 200.000 KM)	1.000.000	134.500
	Kantoni i gradovi preko 100.000 stanovnika		
Lot 4	Projekti zaštite prirode (prikupljanje podataka, upravljanje, izrada planova upravljanja, naučno – istraživački projekti, max do 50.000 KM)	1.000.000	899.194
	Javne ustanove, javna preduzeća, nevladine organizacije koje obavljaju poslove iz domena zaštite prirode		
3.	Cener 21 – Centar za energiju, okolinu i resurse, za projekat „Valorizacija ornitoloških vrijednosti planine Zvijezda radi nominacije IBA područje“		50.000
4.	Udruga za održivi razvoj Hercegovine, za projekat „Inventarizacija, kartiranje, prikupljanje i analiza podataka o vrstama i stanišnim tipovima Zap. Hercegovine“		50.000
5.	Ornitološko društvo „Naše ptice“ Sarajevo, za projekat „Monitoring ptica na području FBiH/ BiH“		44.107
Lot 5	Projekti zaštite okoliša kao podrška razvoju lokalnih zajednica (upravljanje otpadnim vodama, zaštita izvorišta, projekti zaštite prirode, smanjenje gubitka u mrežama, max do 200.000 KM)	1.500.000	1.460.800
	Jedinice lokalne samouprave i javna preduzeća		
UKUPNO PO JAVNOM KONKURSU BROJ 1		7.499.000	5.382.601
			474.107

Raspodjela sredstava **po Javnom konkursu broj 1** izvršena je u pet različitih lotova, i to: lot 1 – WATSAN projekti vodosnabdijevanja i sanitacije u FBiH u iznosu od 975.000 KM; lot 2 – Ostali projekti zaštite voda od značaja za FBiH 1.913.000 KM; lot 3 – Projekti zaštite okoliša urbanih centara 134.000 KM; lot 4 – Projekti zaštite prirode 899.194 KM i lot 5 – Projekti zaštite okoliša kao podrška razvoju lokalnih zajednica 1.460.800 KM. Po Javnom konkursu broj 1 krajnjim korisnicima su raspodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 5.382.601 KM što je za 2.116.399 KM manje u odnosu na plan (7.499.000 KM). **Najznačajniji iznos neiskorištenih sredstava ostao je na lotovima 2 i 3 (1.951.393 KM) jer na Javni konkurs nije pristiglo dovoljno kvalitetnih projekata.**

Pregled uzorkovanih predmeta na postupku dodjele sredstava po Javnom konkursu broj 2: u KM

Broj lota	Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2020. godinu – JK 2020/2	Planirano	Ukupno dodijeljeno
			Iznos uzorka
Lot 1	Projekti uspostavljanja federalne mreže monitoringa kvaliteta zraka (max do 100.000 KM)	400.000	165.047
	Gradovi i opštine, institucije nadležne za uspostavljanje fed. mreže monitoringa kvaliteta zraka, javne ustanove		
Lot 2	Projekti zaštite i remedijacije tla (max do 50.000 KM)	400.000	171.273
	Organi i tijela fed. uprave, kantoni, javne ustanove, javna preduzeća i privredna društva		
Lot 3	Projekti zaštite zraka (max do 150.000 KM)	1.492.000	1.369.800
	Gradovi i opštine, institucije nadležne za uspostavljanje fed. mreže monitoringa kvaliteta zraka, javne ustanove, gradovi i općine		
1.	Centrotrans Eurolines d.d. Sarajevi, za projekat „Ekološki prihvatljiva vozila u javnom prevozu“		100.000
2.	Dino-prom d.o.o. Blagaj, za projekat „postavljanje mašinskih instalacija koje doprinose smanjenju emisija zagađujućih materija u zrak“		45.300
3.	Beebee d.o.o. Sarajevo, za projekat „Urbana električna mobilnost za pametni grad“		57.100
Lot 4	Projekti upravljanja otpadom (max do 100.000 KM)	1.854.000	1.713.600
	Gradovi i opštine, institucije nadležne za uspostavljanje fed. mreže monitoringa kvaliteta zraka, javne ustanove, gradovi i općine, javna kom.pred.		
4.	Alba BH d.o.o. Mostar, za projekat „Odvojeno prikupljanje sekundarnog otpada na području Gruda, nabavka vozila i projekat sakupljanja sekundarnih sirovina u gospodarskim objektima i domaćinstvima“		90.000
Lot 5	Unapređenje korištenja energije (max do 100.000 KM)	1.900.000	1.635.025
	Gradovi i opštine, instit. nadl. za uspostavljanje fed. mreže monitoringa kvaliteta zraka, javne ustanove, gradovi i općine, javna kom.pred., upravitelji zgrada		

Lot 6	Provođenje mjera za sprečavanje širenja i uništavanja korovske biljne ambrozije (max do 10.000 KM)	50.000	4.472
	Organi i tijela fed.uprave, kantoni, gradovi i općine		
UKUPNO PO JAVNOM KONKURSU BROJ 2		6.096.000	5.059.217
			292.400

Po Javnom konkursu broj 2 raspodijeljena su sredstva u šest različitih lotova, i to: lot 1 — Projekti uspostavljanja federalne mreže monitoringa kvaliteta zraka u iznosu od 165.047 KM; lot 2 — Projekti zaštite i remedijacije tla 171.273 KM; lot 3 — Projekti zaštite zraka 1.369.800 KM; lot 4 — Projekti upravljanja otpadom 1.713.600 KM; lot 5 — Unapređenje korištenja energije 1.635.025 KM i lot 6 — Provođenje mjera za sprečavanje širenja i uništavanja korovske biljne vrste ambrozije 4.472 KM. Po Javnom konkursu broj 2 krajnjim korisnicima su raspodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 5.059.217 KM što je za 1.036.738 KM manje u odnosu na plan (6.096.000 KM). **Neiskorištena sredstva ostala su neraspodijeljena na svim lotovima (1.036.738 KM) jer na Javni konkurs nije pristiglo dovoljno kvalitetnih projekata. Izuzetak predstavljaju neiskorištena sredstva na lotu 3 u iznosu od 122.200 KM, koja nisu nikome dodijeljena, iako je bilo dovoljno projekata koje je pozitivno ocijenila stručna komisije.**

Pregled uzorkovanih predmeta na postupku dodjele sredstava po Javnom konkursu broj 3: u KM

Broj lota	Javni konkurs za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2020. godinu - JK 2020/3	Planirano	Ukupno dodijeljeno
			Iznos uzorka
Lot 1	Projekti i studije u cilju ispunjavanja ciljeva Strategije FBiH iz oblasti zaštite okoliša (max do 50.000 KM)	300.000	264.500
	Organi i tijela fed.uprave, kantoni, gradi i općine, javne ust. i javna preduzeća		
1.	Općina Vogošća, za projekat „Kartiranje i studije procjene ekosistemskih usluga u cilju održivog razvoja korištenjem prirodnih područja općine Vogošća“		30.000
Lot 2	Projekti jačanja javne svijesti o značaju zaštite okoliša (max do 50.000 KM)	300.000	300.000
	Nevladine organizacije i privredna društva		
2.	Avaz-roto press d.o.o. Sarajevo, za projekat „Naš okoliš, naša budućnost, budimo odgovorni“		44.000
3.	Večernji list BH d.o.o., za projekat „Za zelenu i čistu BiH“		30.000
4.	Tim System d.o.o. Sarajevo, za projekat „Tvoj okoliš, tvoj život“		20.000
UKUPNO PO JAVNOM KONKURSU BROJ 3		600.000	564.500
			124.000

Konstatujemo da su po Javnom konkursu broj 3 raspodijeljena sredstva u dva različita lota, i to: lot 1 — Projekti i studije u cilju ispunjavanja ciljeva Strategije FBiH iz oblasti zaštite okoliša 264.500 KM i lot 2 — Projekti jačanja javne svijesti o značaju zaštite okoliša 300.000 KM. Po Javnom konkursu broj 3 krajnjim korisnicima su raspodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 564.500 KM što je za 35.500 KM manje u odnosu na plan (600.000 KM).

Prvu fazu u realizaciji cjelokupnog procesa evaluacije prijava obavila je imenovana Komisija za analizu prijava sa aspekta ispunjenosti formalno — pravnih uslova konkursa koja je otvorila sve pristigle prijave na sva tri javna konkursa i sačinila Izvještaj o analizi prijava sa aspekta ispunjenosti formalno — pravnih uslova.

Drugu fazu u procesu dodjele sredstava uradile su tri imenovane stručne komisije koje su, shodno procedurama i rješenjima o imenovanju, izvršile analizu i stručno bodovanje prijava koje ispunjavaju formalno — pravno uslove javnog konkursa, u skladu s kriterijima propisanim članom 3. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i pripremu prijedloga Upravnom odboru. Po završenoj analizi i stručnom bodovanju prijava, Komisije su sastavile liste projekata koji

zadovoljavaju stručne kriterije, prema osvojenom broju bodova, za svaki lot posebno, kao i liste projekata koji ne zadovoljavaju stručne kriterije. Sve tri komisije su sačinile Izveštaje o provedenom postupku analize i bodovanju prijave sa obrazloženjem, zajedno sa listom prijave koje zadovoljavaju stručne kriterije, kao i listom prijave koje ne zadovoljavaju stručne kriterije. U skladu s postojećim procedurama, projekti koji nisu zadovoljili minimalne uslove Javnog konkursa nisu bodovani, nego ih je komisija ocijenila kao projekte koji ne ispunjavaju uslove konkursa. Odbačene su aplikacije za koje nije osigurano traženo vlastito učešće, gdje je promašena tema lota, odnosno koje se ne uklapaju u tražene projektne aktivnosti, i aplikacije uz koje nije priložena kompletna dodatna obavezna dokumentacija ili gdje ova dokumentacija nije traženog sadržaja i nivoa, nego predstavlja puko zadovoljenje forme. Da bi bila stručno prihvatljiva, prijava na konkurs morala je biti ocijenjena sa minimalno 49 bodova, dok maksimalni broj bodova koji Komisija može dodijeliti iznosi 70.

Treću fazu u procesu dodjele sredstava obavlja direktor. Naime, u skladu s članom 4. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, odnosno programa, projekata i sl. aktivnosti, projekte koji su zadovoljili stručne kriterije komisije direktor dodatno boduje i dodjeljuje maksimalan broj bodova (30). Razvojni kriterij nosi do 15 bodova, disperziona raspodjela sredstava po kantonima do 10 bodova i dosadašnje iskustvo sa aplikantom do 5 bodova. Pravilnikom je predviđeno da direktor vrši bodovanje po zadanim kriterijima na osnovu pokazatelja Stručne komisije (pregled bodovanja projekata po kantonima), Sektora za finansije (pregled priliva sredstava u Fond po kantonima za prethodnu godinu), Sektora za pripremu i realizaciju projekata i programa zaštite okoliša i Sektora za pravne poslove (pregled ažurnosti aplikacija po pitanju realizacije projekata sredstvima Fonda u prethodnom periodu i o potpisanim aneksima), Federalnog zavoda za programiranje razvoja (podaci o razvijenosti općina/kantona za prethodnu godinu), preporukama projekata i posebnim zahtjevima Vlade FBiH, federalnih i kantonalnih ministarstva te općina. Zbir bodova koje je dodijelila stručna komisija i direktor, po svim kriterijima, predstavlja konačan broj bodova kojim je ocijenjena predmetna prijava, a na osnovu kojeg je pripremljena konačna rang-lista projekata. Da bi projekat bio prihvatljiv, za finansiranje, treba imati minimalno 70 bodova.

U slučaju da iznos ukupno dodijeljenih sredstava prelazi iznos raspoloživih sredstava, pravo na dodjelu gube projekti s najmanjim brojem bodova, sve dok se ne uklope u raspoloživi budžet predmetnog lota. Ukoliko je ukupno dodijeljeni iznos niži od raspoloživog, direktor može kod izrade prijedloga izvršiti korekciju iznosa unutar zadanog raspona, ali samo na način da se prednost daje projektima s većim brojem bodova.

Rekapitulacija svih pristiglih aplikacija i odobrenih projekata u 2020. godini

OPIS	BROJ PRIJAVA	KOMISIJA ZA OCJENU ISPUNJENOSTI FORMALNO-PRAVNIH USLOVA		STRUČNE KOMISIJE ZA OCJENU PRISTIGLIH PROJEKATA		BODOVANJE I IZVRŠENI ODABIR DIREKTORA	
		Ispravne prijave	Neispravne prijave	Broj projekata sa više od 49 bodova	Broj projekata koji nije zadovoljio stručne kriterije	Broj projekata sa više od 70 bodova	Iznos dodijeljenih sredstava (u KM)
1	2	3	4	5	6	7	8
Javni konkurs broj 1	116	96	20	75	20	66	5.382.601
Javni konkurs broj 2	145	124	21	106	17	95	5.059.217
Javni konkurs broj 3	99	80	19	49	31	25	564.500
Ukupno	360	300	60	230	68	186	11.006.318

Ne postoji dokumentaciona osnova na osnovu koje bi mogli potvrditi da je konačno bodovanje projekata direktor izvršio uz dosljedno poštivanje utvrđenih kriterija (razvojni kriterij, disperziona raspodjela sredstava po kantonima i dosadašnje iskustvo sa aplikantom), što ima značajnost ako se ima u vidu da su na taj način osvojeni bodovi bili odlučujući prilikom utvrđivanja Konačne rang-liste projekata (minimalno 70 bodova), što nije u skladu s članom 4. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i pripremu prijedloga za Upravni odbor.

Preporuke:

- *poduzeti sve neophodne mjere i aktivnosti prilikom sačinjavanja i realizacije Finansijskog plana Fonda za naredni period, u cilju nesmetane realizacije potpisanih ugovora i efikasnijeg korištenja sredstava;*
- *nadzor nad namjenskim utroškom sredstava vršiti i na terenu, a na osnovu prethodno izvršene procjene rizika;*
- *potrebno je da Služba za praćenje i realizaciju projekata periodično sačinjava Zbirni izvještaj sa primjedbama i sugestijama prema direktoru u cilju poboljšanja rada Fonda, kao i prijedlozima za otklanjanje razloga dugog trajanja projekata;*
- *kao sredstvo osiguranja realizacije ugovora sa privrednim subjektima i udruženjima osigurati bankarske garancije za dobro izvršenje posla umjesto mjenica;*
- *u ugovorima ugraditi klauzulu da se zabranjuje preprodaja sufinansirane kupljene opreme i ostalih stalnih sredstava, u određenom vremenskom razdoblju;*
- *prilikom dodjele sredstava udruženjima građana, propisanim uslovima iz javnih poziva, ograničiti pravdanje sredstava isplaćenim bruto plaćama i naknadama po osnovu ugovora o djelu u odnosu na direktne troškove projekta;*
- *sufinansiranje naučno — istraživačkih projekata iz oblasti zaštite okoliša vršiti u saradnji s naučnim institucijama, institutima i univerzitetima i uz osiguranje njihove stručne valorizacije;*
- *konačno bodovanje projekata direktor treba vršiti na osnovu dokumentacione osnove kojom se dokazuje ispunjenost utvrđenih kriterija, u skladu s članom 4. Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i pripremu prijedloga za Upravni odbor.*

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 222.710 KM, u okviru kojih se na nabavku motornih vozila odnosi 120.000 KM, stalnih sredstava u obliku prava 66.281 KM, kompjuterske opreme 18.439 KM, kancelarijskog materijala 12.309 KM i strojeva, uređaja i instalacija 5.861 KM.

U 2020. godini izvršena je isporuka dva motorna vozila marke Volkswagen, model e-Golf, po osnovu Ugovora o nabavki koji je zaključen 2019. godine sa preduzećem „Porsche inter auto BH“ d.o.o. Sarajevo. Nabavljena stalna sredstva u obliku prava se odnose na kupovinu licence za Oracle Database, sa uključenom tehničkom podrškom za godinu dana u iznosu od 40.833 KM i nabavku i instalaciju Microsoft licenci za Mail server i operativni sistem u iznosu od 25.448 KM.

6.1.3 Finansijski rezultat

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu, ukupno iskazani prihodi i primici u 2020. godini iznosili su 31.615.425 KM, rashodi i izdaci 29.663.334 KM i ukupni finansijski rezultat – višak prihoda nad rashodima 1.952.091 KM. **Finansijski rezultat Fonda za 2020. godinu nije realno iskazan jer su neutrošena namjenski doznačena sredstva u iznosu od 500.000 KM u finansijskim izvještajima iskazana kao prihod, umjesto kao odloženi prihod, u skladu s članovima 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH, za koji iznos je i finansijski rezultat za 2020. godinu precijenjen, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.1.1.2 Izvještaja.**

Ukupan akumulirani višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 31.218.787 KM, od čega se na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda odnosi 29.266.696 KM i na neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za 2020. godinu 1.952.091 KM. Raspored akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda u nadležnosti je Upravnog odbora. Upravni odbor je 29. 1. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Godišnjeg obračuna Fonda za 2020. godinu kojom je odlučeno da će utvrđeni finansijski rezultat za 2020. godinu u iznosu od 1.952.091 KM biti neraspoređen i utrošen u skladu s usvojenim finansijskim planom za 2021. godinu.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Stanje novčanih sredstava na kraju fiskalne godine iznosi 23.027.390 KM, a odnosi se na stanje novčanih sredstava na depozitnim računima (za uplatu naknada od zagađivača zraka, naknada za okoliš koja se plaća prilikom registracije motornih vozila, za prikupljanje naknada za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda i od ambalaže i ambalažnih proizvoda) i transakcijskim računima Fonda, koji su otvoreni kod Union banke d.d. Sarajevo i u blagajni. U okviru navedenog iznosa, stanje novčanih sredstava na dva otvorena računa za posebne namjene za potrebe Revolving fonda za finansiranje projekata energetske efikasnosti (EE) i Revolving fonda za finansiranje projekata zaštite voda i reciklaže otpada (ZVIRO) iznosi 208.560 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 4.607.228 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 957.768 KM, čiju strukturu dajemo u tabeli: u KM

R. br.	Opis potraživanja	Stanje na 31. 12. 2020. godine
1	2	3
I	Potraživanja od kupaca po izdatim rješenjima (od 1 do 3)	1.131.868
1.	Potraživanja — zagađivači zraka	643.404
2.	Potraživanja — upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom	37.792
3.	Potraživanja — naknada za elektronski i elektronički otpad	450.672
II	Ostala potraživanja	221.996
III	Sumnjiva i sporna potraživanja po izdatim rješenjima (od 4 do 6)	1.933.951
4.	Sumnjiva i sporna potraživanja — zagađivači zraka	1.225.909
5.	Sumnjiva i sporna potraživanja — upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom	65.842
6.	Sumnjiva i sporna potraživanja — naknada za elektronski i elektronički otpad	642.200
IV	Sumnjiva i sporna potraživanja — ostala	1.319.413
	UKUPNO (od I + II + III + IV)	4.607.228

Potraživanja od kupaca iskazana u iznosu od 1.131.868 KM nastala su po osnovu izdatih rješenja Fonda za obračun: naknade za zagađivače zraka, opće i posebne naknade za sve proizvođače i uvoznike za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda i opće i evidentirajuće naknade za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom. Rješenja se izdaju na osnovu dostavljenih izvještaja obveznika, a na osnovu kojih Sektor zaštite okoliša obračunava naknadu i ispostavlja Rješenja, te ih dostavlja obveznicima na plaćanje. Na ovoj poziciji iskazana su potraživanja starosti do 180 dana.

Procedurama o načinu postupanja prilikom ispostavljanja Rješenja za naplatu propisanih naknada, definisano je da se, nakon provjere verifikacije Rješenja, potpisa direktora i otpreme, vrši njihov unos u tehničku bazu, nakon čega se dostavlja u Službu računovodstva na knjigovodstveno evidentiranje.

Evidentiranje dostavljenih Rješenja vrši se na način da se zaduži kupac i odobri razgraničeni prihod, a tek naplaćena realizacija se evidentira kao prihod obračunskog perioda, kada se razdužuje konto potraživanja od kupaca i umanjuje razgraničeni prihod. U skladu s Pravilnikom o finansijskom poslovanju i računovodstvu, sva potraživanja čiji je rok naplate istekao preko godinu dana, preknjižavaju se na sumnjiva i sporna.

Sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu izdanih rješenja Fonda iskazana su u iznosu od 1.933.951 KM, od kojih je 693.863 KM iz 2020. godine.

U skladu s Procedurama za naplatu naknada po rješenjima Fonda iz 2016. godine, u slučaju da nije izvršena uplata iz roka utvrđenog u Rješenju, a nije uložena žalba na Rješenje, po isteku 30 dana od „padanja“ u docnju po opomeni, Sektor za pravne poslove nadležnom sudu podnosi prijedlog za prinudno izvršenje Rješenja o naknadi, uz zakonsku zateznu kamatu. U slučaju zaprimanja žalbe na predmetna rješenja, ona se prosljeđuju Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kao drugostepenom upravnom organu. Kad se dobije drugostepena odluka, kojom se žalba odbija i potvrđuje prvostepeno rješenje Fonda, dostavlja se obvezniku plaćanja i žalitelju, kojem se ostavlja rok od 30 dana da po prijemu rješenja uplati naknadu. **Ukoliko se uplata ne izvrši u navedenom roku, Sektor za pravne poslove dostavlja Prijedloge za prinudno izvršenje nadležnom sudu, kojim se traži naplata glavnice i kamata od dana izvršnosti prvostepenog rješenja. U okviru sumnjivih i spornih potraživanja za zagađivače zraka, iskazanih u iznosu od 1.225.909 KM, najveća su potraživanja od „Global ispat koksne industrije“ u iznosu od 1.085.213 KM i od „Aluminija“ d.d. Mostar 97.421 KM. U okviru sumnjivih i spornih potraživanja za ambalažu i ambalažni otpad, iskazanih u iznosu od 65.842 KM, najveće je potraživanje od „AG-Međugorje“ d.o.o. u iznosu od 19.008 KM. U okviru sumnjivih i spornih potraživanja za električni i elektronski otpad, iskazanih u iznosu od 642.200 KM, najveće je potraživanje od „Kim tec“ d.o.o. Vitez u iznosu od 528.149 KM i „Stanić trade“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 103.014 KM. Konstatujemo da Fond postupa u skladu s donesenim Procedurama u dijelu slanja opomena za plaćanje dužnicima u propisanim rokovima i Prijedloga za prinudno izvršenje nadležnom sudu. Međutim, pojedini dužnici su u međuvremenu pokrenuli sporove protiv Fonda koji traju veoma dugo, što ima uticaja na produženje naplate potraživanja po ovom osnovu. Za „Aluminij“ d.d. Mostar nadležni sud donio je Rješenje kojim se izvršni postupak obustavlja i ukidaju sve provedene radnje radi finansijske konsolidacije subjekta koja je pokrenuta odlukom Vlade FBiH 12. 7. 2019. godine.**

Prema dostavljenom pregledu Izvoda otvorenih stavki sa stanjem potraživanja na 31. 12. 2020. godine, osporena su potraživanja u iznosu od 903.313 KM i nepotvrđene potvrđene konfirmacije za potraživanja u iznosu od 190.751 KM. Najznačajnije osporeno potraživanje je od preduzeća „Kim tec“ d.o.o. Vitez koje u potpunosti osporava potraživanje u iznosu od 528.149 KM jer se vodi sudski spor pred Kantonalnim sudom u Sarajevu. U 2020. godini nije vršen otpis potraživanja.

Ostala potraživanja iskazana su u iznosu od 221.996 KM, od čega se na potraživanja od Općine Bihac po Sporazumu o vansudskoj nagodbi za povrat sredstava odnosi 215.769 KM i od Union banke d.d. Sarajevo po osnovu kamate na sredstva po viđenju 6.227 KM.

Sumnjiva i sporna ostala potraživanja iskazana su u iznosu od 1.319.413 KM, a odnose se na utužena potraživanja po osnovu neopravdanih sredstava Fonda koja su ranije doznačena korisnicima za realizaciju ugovorenih projekata, od čega se na KJKP „ZOI 84 Olimpijski centar Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo odnosi 1.019.143 KM (2012. godine), „MURAI-KOMERC“ d.o.o. Vogošća 200.000 KM (2017. godine) i „Vitezit“ d.o.o. Vitez 100.000 KM (2017. godine). Navedeni postupci još uvijek nisu okončani, a kako je u međuvremenu pokrenut i stečajni postupak nad preduzećem „Vitezit“ d.o.o. izvršena je prijava potraživanja u stečajnom postupku.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 5.142.626 KM, u okviru kojih se 5.000.000 KM odnosi na oročena sredstva kod Sparkasse Banke d.d. Sarajevo, na period od 29. 7. 2020. do 29. 7. 2021. godine, u skladu sa potpisanim Ugovorom od 29. 7. 2020. godine (kamatna stopa 0,91% godišnje). **Ostatak kratkoročnih plasmana** u iznosu od 142.626 KM odnosi se na kratkoročna potraživanja po osnovu datih zajmova od preduzeća „Suton“ d.o.o. Široki Brijeg u iznosu od 16.866 KM, JZU Banjsko-rekreativni centar Aquaterm Olovo 47.427 KM (iz Revolving fonda za finansiranje projekata energetske efikasnosti (EE)) i preduzeća „Tabakplast“ d.o.o. Tomislavgrad 78.333 KM (iz Revolving fonda za

finansiranje projekata zaštite voda i reciklaže otpada (ZVIRO)). Detaljnije o ovim plasmanima objašnjeno je pod tačkom 6.2.2 Izvještaja.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.901.357 KM, od čega se na ukupnu vrijednost svih nerealizovanih ugovora, zaključenih za realizaciju projekata koje finansira Fond u prethodnom periodu, odnosi 6.895.697 KM i na razgraničene troškove osiguranja 5.660 KM.

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Fonda na 31. 12. 2020. godine iskazana je neotpisana vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 515.414 KM. Povećanje vrijednosti stalnih sredstava u 2020. godine izvršeno je u iznosu od 222.711 KM po osnovu novih nabavki, a smanjenje za 173.486 KM po osnovu amortizacije i rashodovanja stalnih sredstava.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 5.358.281 KM, u okviru kojih se 5.000.000 KM odnosi na oročena sredstva kod Sparkasse Banke d.d. Sarajevo, na period od 29. 7. 2020. do 29. 7. 2022. godine, u skladu sa potpisanim Ugovorom od 29. 7. 2020. godine (kamatna stopa 1,26% godišnje). Potpisivanju ugovora prethodio je proces prikupljanja najpovoljnijih ponuda za oročavanje sredstava od nekoliko banaka.

Ostatak dugoročnih plasmana u iznosu od 358.281 KM odnosi se na preostali iznos dugoročnih potraživanja po datim zajmovima iz revolving fondova koji dospijevaju na naplatu preko jedne godine. U 2016. i 2017. godini, iz dva revolving fonda, plasirana su kreditna sredstva preduzećima „Suton“ d.o.o. u iznosu od 84.000 KM, JZU Banjsko-rekreativni centar Aquaterm Olovo u iznosu od 150.000 KM i preduzeću „Tabakplast“ d.o.o. Tomislavgrad u iznosu od 470.000 KM. Zaključno sa 31. 12. 2020. godine navedena tri krajnja korisnika su na račun Fonda uplatili 217.588 KM, od čega po osnovu otplate glavnice 207.034 KM i po osnovu kamata 10.554 KM. Upravni odbor Fonda je, u skladu s članom 13. Statuta, u vezi s Odlukom Vlade FBiH o proglašavanju stanja prirodne nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području FBiH, 10. 4. 2020. godine donio Odluku o moratoriju na kreditne obaveze po revolving fondu do 1. 10. 2020. godine, i to za korisnike kredita kojima su sredstva dodijeljena iz Revolving fonda za finansiranje projekata energetske efikasnosti za 2016. godinu („Suton“ d.o.o. i JZU Banjsko-rekreativni centar Aquaterm Olovo). U 2020. godini Fond nije objavljivao konkurse za dodjelu sredstava iz Revolving fondova.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 5.894.052 KM, od čega se 5.794.466 KM odnosi na nedospjele obaveze, u skladu sa Ugovorom o podršci projektu „Regionalni vodovod Plava voda“ od 28. 6. 2019. godine, po prethodno dobivenoj saglasnosti od Vlade FBiH od 22. 1. 2016. godine. Ovim Ugovorom regulisana su međusobna prava i obaveze između Fonda i JP Regionalni vodovod „Plava voda“ d.o.o. Travnik, u vremenskom intervalu od 15 godina (2016 — 2030. godine), koje su proistekle iz prethodno potpisanog Ugovora o podršci zajmu.

Naime, BiH i Evropska banka za obnovu i razvoj su 19. 11. 2015. godine zaključile Ugovor o zajmu na iznos od 11.000.000 eura radi finansiranja realizacije projekta Regionalni vodovod Plava voda. Ugovorom o podršci zajmu koji su 20. 12. 2017. godine zaključili FBiH, Fond za zaštitu okoliša FBiH, Srednjobosanski kanton, Zeničko-dobojski kanton i Evropska banka za obnovu i razvoj definisano je da će ovaj Projekat izvesti JP RV „Plava voda“, kao i da će se Fond posebnim ugovorom obavezati da, između ostalog, vrši redovna plaćanja 25% iznosa za servisiranje duga po osnovu Ugovora o zajmu. Ugovorom o podršci projektu „Regionalni vodovod Plava voda“ Fond se obavezao da će u otplati zajma u iznosu od 11.000.000 eura učestvovati u iznosu od 25% ili 2.750.000 eura uz pripadajuće troškove kamata i ostalih naknada. Zakonski osnov za provođenje aktivnosti zaduženja je član 31. Zakona o Fondu, kojim je definisano može preuzimati srednjoročne i dugoročne obaveze uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH, s tim da ukupna godišnja obaveza po ovom osnovu može iznositi najviše do 20% ostvarenih sredstava u prethodnoj godini.

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 13.084.485 KM, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 1.540.749 KM i na kratkoročna razgraničenja 11.543.210 KM. **Struktura kratkoročnih obaveza je sljedeća:** kratkoročne obaveze prema dobavljačima 26.201 KM, obaveze prema krajnjim korisnicima po osnovu realizacije projekata po javnim pozivima iz ranijih godina i po odlukama Vlade FBiH i prema radnicima 1.514.548 KM.

Struktura kratkoročnih razgraničenja je sljedeća: razgraničeni prihodi po osnovu ispostavljenih rješenja prema obveznicima naknada po izdatim rješenjima (zagađivačima zraka, upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom i naknade za EE otpad) i sumnjivim i spornim potraživanjima po ovom osnovu koji nisu naplaćeni do 31. 12. 2020. godine 3.057.794 KM¹⁰, razgraničeni prihodi po osnovu ostalih potraživanja i sumnjivih i spornih ostalih potraživanja 1.541.409 KM, razgraničene ugovorene obaveze po projektima iz nadležnosti Fonda 6.895.697 KM i obračunati a neplaćeni rashodi 37.988 KM, razgraničenja po izvršenim pretplatama kupaca 8.025 KM i naplaćene kamate budućeg razdoblja 2.297 KM.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.130.696 KM, a odnose se na: dugoročne obaveze po osnovu kreditnog zaduženja za Projekat Plava voda 5.794.466 KM, ukalkulisane rizike za potencijalne gubitke po započetim sudskim sporovima 235.000 KM, dugoročno razgraničenje potraživanja od Općine Bihać po potpisanom Sporazumu za Projekat odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u Bihaću — odvodnja oborinskih voda 99.585 KM i dugoročno razgraničena kamata po datim zajmovima iz Revolving fonda EE koja dospijevaju na naplatu preko jedne godine 1.645 KM.

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 32.231.167 KM, a odnose se na: izvore stalnih sredstava 515.414 KM, ostale izvore sredstava (potraživanja od krajnjih korisnika po revolving kreditnim linijama iz ranijeg perioda) 496.966 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz ranijeg perioda 29.266.696 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz tekuće godine 1.952.091 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 31.641.486 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 29.422.486 KM, što je sa saldonom gotovine na početku godine u iznosu od 20.808.390 KM, rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 23.027.390 KM.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2020. godine, iskazana je vrijednost primljenih bankarskih garancija i mjenica za dobro izvršenje ugovora o realizaciji projekata u iznosu od 17.518.937 KM.

¹⁰ Ukupna potraživanja za neplaćene naknade po rješenjima za zagađivače zraka, upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom i naknada za EE otpad, u okviru kojih su sadržana sumnjiva i sporna potraživanja po ovom osnovu u iznosu od 1.933.951 KM, a koja su umanjena za izvršene pretplate u iznosu od 8.025 KM.

8. JAVNE NABAVKE

Direktor Fonda je 7. 2. 2020. godine donio Plan javnih nabavki za 2020. godinu u kojem su obuhvaćene planirane vrijednosti nabavki po predmetu nabavke, vrsti postupka sa utvrđenim rokovima za provođenje postupaka. Ukupna vrijednost Plana nabavki iznosi 728.636 KM, od čega se na nabavku roba odnosi 274.712 KM, na nabavku usluga 436.830 KM i na nabavku radova 17.094 KM. Plan je više puta dopunjavao pojedinačnim odlukama o pokretanju postupaka koje su se isključivo odnosile na javne nabavke putem direktnog sporazuma.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Fond je zaključio 62 ugovora za nabavku roba, usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od 318.299 KM. Provedeno je 13 postupaka putem konkurentskog zahtjeva u iznosu od 200.429 KM i 49 postupaka putem direktnog sporazuma u iznosu od 117.870 KM.

Tokom revizije izvršili smo uvid u postupke javnih nabavki u iznosu od 127.339 KM, što predstavlja 40% ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u 2020. godini. Uzorkom je obuhvaćeno pet postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 91.774 KM i šest postupaka putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 35.565 KM. Na pregledanom uzorku nisu utvrđene nepravilnosti.

9. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama, protiv Fonda se vode sudski postupci ukupne vrijednosti glavnice u iznosu od 5.461.896 KM, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.1.2.3 Izvještaja.

Ukupna vrijednost potraživane glavnice u sudskim postupcima koji se po tužbama Fonda vode protiv drugih pravnih lica iznosi 2.475.484 KM, od čega se najznačajniji iznos od 1.156.341 KM odnosi na tužbu Fonda protiv Fonda za zaštitu okoliša HNK po osnovu člana 23. stav 1. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša HNK (za više ostvarene prihode u periodu od 11. 10. 2012. do 31.12. 2015. godine od zagađivača okoliša, te posebnih naknada za okoliš od registracije motornih vozila prikupljenih na području Hercegovačko-neretvanskog kantona). Ostala utužena potraživanja u vrijednosti od 1.319.143 KM su po osnovu neopravdanih sredstava Fonda koja su ranije doznačena korisnicima za realizaciju ugovorenih projekata, što smo detaljnije pojasnili pod tačkom 6.2.1 Izvještaja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Fond je 11. 8. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru su navedene primjedbe i obrazloženja koje se odnose na date kvalifikacije u Osnovi za mišljenje sa rezervom o reviziji finansijskih izvještaja i Osnovi za mišljenje s rezervom o reviziji usklađenosti, kao i na nalaze i preporuke u Izvještaju u vezi sa: evidentiranjem neutrošenih namjenskih prihoda za nabavku mjernih stanica; neefikasnošću korištenja i primjenu utvrđenih kriterija prilikom raspodjele sredstava za realizaciju projekata; nepostojanjem provedbenih propisa po Zakonu o upravljanju otpadom; neobavljanjem nadzora nad radom operatora za upravljanje otpadom, kao i sa obračunom naknade za topli obrok zaposlenih.

Prihvaćen je dio obrazloženja koji se odnosi na obračun naknade za topli obrok zaposlenih i inkorporiran u Izvještaj.

Nismo prihvatili obrazloženja na date kvalifikacije, koje su vezane za pogrešno evidentiranje neutrošenih namjenskih sredstava za nabavku mjernih stanica u iznosu od 500.000 KM, neefikasnost u raspodjeli sredstava za realizaciju projekata i primjenu utvrđenih kriterija prilikom formiranja konačne rang-liste projekata koje sufinansira Fond jer nije priložena dokumentacija koja bi uticala na njihovu izmjenju u Izvještaju. S tim u vezi naročito naglašavamo da ne možemo prihvatiti dato obrazloženje zasnovano na zvaničnom Mišljenju Federalnog ministarstva finansija prema kojem se Fond u smislu odredbi člana 2. Zakona o budžetima u FBiH klasificira kao vanbudžetski korisnik, umjesto kao vanbudžetski fond. Naš stav zasnivamo na tački 48. člana 2. Zakona o budžetima u FBiH kojom su propisani uslovi pod kojima se neko pravno lice smatra vanbudžetskim fondom i činjenici da se Fond finansira iz

neporeznih prihoda kojima raspolaže u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH.

Fond je također dao obrazloženja na istaknuta pitanja na mišljenju koja se odnose na nepostojanje provedbenih propisa koji su se trebali donijeti shodno Zakonu o upravljanju otpadom i neobavljanje nadzora nad radom operatora za upravljanje otpadom, u kojima su navedene zakonske nadležnosti resornog Ministarstva i Fonda. Konstatujemo da su zakonske nadležnosti već uzete u obzir prilikom izrade Izvještaja, zbog čega ni mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju:

Nasiha Biberović – voditeljica tima

Dragan Bujak – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv pravnog lica: Fond za zaštitu okoliša FBiH					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	34.316.489	31.510.027	33.454.234	-2.806.462	91,82
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	-
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	-
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	-
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	-
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	-
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	-
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	-
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	-
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	-
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	-
8. Ostali porezi	0	0	0	0	-
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	34.104.489	30.988.943	33.437.042	-3.115.546	90,86
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	102.345	94.435	176.294	-7.910	92,27
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	102.345	94.435	176.294	-7.910	92,27
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	-
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	-
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	-
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	-
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	-
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	34.002.144	30.894.508	33.260.748	-3.107.636	90,86
Administrativne takse	0	0	0	0	-
Sudske takse	0	0	0	0	-
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	-
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	-
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	33.977.144	30.787.384	33.236.273	-3.189.760	90,61
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	-
Neplanirane uplate – prihodi	25.000	107.124	24.475	82.124	428,50
Novčane kazne	0	0	0	0	-
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	-
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	212.000	521.084	17.192	309.084	245,79
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	212.000	21.084	17.192	-190.916	9,95
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	500.000	0	500.000	0,00
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	-
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	-
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	-
16. Donacije	0	0	0	0	-
II RASHODI (od 1 do 7)	59.324.340	29.440.623	30.627.421	-29.883.717	49,63
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.964.406	2.650.611	2.328.281	-313.795	89,41

	Bruto plaće i naknade plaća	2.660.050	2.483.842	2.183.346	-176.208	93,38
	Naknade troškova zaposlenih	304.356	166.769	144.935	-137.587	54,79
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	306.763	285.070	251.474	-21.693	92,93
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.249.160	1.189.349	1.299.201	-1.059.811	52,88
	Putni troškovi	123.226	9.632	68.853	-113.594	7,82
	Izdaci za energiju	5.000	0	0	-5.000	0,0
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	119.000	74.191	66.602	-44.809	62,35
	Nabavka materijala i sitnog inventara	90.000	45.327	36.607	-44.673	50,36
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	42.000	16.623	21.650	-25.377	39,58
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	476.466	475.966	472.192	-500	99,90
	Izdaci za tekuće održavanje	47.000	16.645	14.913	-30.355	35,41
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	90.500	22.043	19.365	-68.457	24,36
	Ugovorene i druge posebne usluge	1.255.968	528.921	599.019	-727.047	42,11
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	53.727.984	25.315.593	26.748.465	-28.412.391	47,12
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	35.704.954	20.899.917	22.015.646	-14.805.037	58,54
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	-
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	6.479.291	955.751	894.255	-5.523.540	14,75
	Subvencije javnim preduzećima	7.199.212	1.705.812	1.372.540	-5.493.400	28,09
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	4.319.527	1.747.616	2.429.937	-2.571.911	40,46
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
	Drugi tekući rashodi	25.000	6.497	36.087	-18.503	25,99
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	-
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	-
6.	Izdaci za kamate	76.027	0	0	-76.027	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	-
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	-
	Kamate na domaće pozajmljivanje	76.027	0	0	-76.027	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	-
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	-
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-25.007.851	2.069.404	2.826.813	27.077.255	-8,28
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	20.000	0	0	-20.000	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	20.000	0	0	-20.000	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	-
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.563.000	222.711	71.472	-8.340.289	2,60
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	-
	Nabavka građevina	8.000.000	0	0	-8.000.000	0
	Nabavka opreme	163.000	132.309	64.452	-30.691	81,17
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	100.000	24.121	0	-75.879	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	300.000	66.281	7.020	-233.719	22,09
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	-
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	8.543.000	222.711	71.472	-8.320.289	2,61
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-33.550.851	1.846.693	2.755.341	35.397.544	-5,50
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	125.722	105.398	82.979	-20.324	83,83
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	-

	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	33.713	19.797	33.046	-13.916	58,72
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	-
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	-
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	92.009	85.601	49.933	-6.408	0,00
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	100.000	0	0	-100.000	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	100.000	0	0	-100.000	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	-
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	-
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	-
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	-
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	-
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	25.722	105.398	82.979	79.676	409,76
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	5.000.000	0	0	-5.000.000	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	-
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	5.000.000	0	0	-5.000.000	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	-
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	5.000.000	0	0	-5.000.000	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	-
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	-
	Vanjske otplate	0	0	0	0	-
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	-
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	-
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	-
	Otkup duga	0	0	0	0	-
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	5.000.000	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-28.525.129	1.952.091	2.838.320	30.477.220	-6,84,

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2020. godinu odobrilo 25. 1. 2021. godine.

Direktor
Fuad Čibukčić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: Fond za zaštitu okoliša FBiH			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	39.678.601	41.570.758	95
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	23.027.390	20.808.390	111
2. Vrijednosni papiri	0	0	-
3. Kratkoročna potraživanja	4.607.228	3.649.460	126
4. Kratkoročni plasmani	5.142.626	10.128.067	51
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	-
6. Zalihe materijala i robe	0	0	-
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	-
8. Kratkoročna razgraničenja	6.901.357	6.984.841	99
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	11.767.747	6.842.814	172
9. Stalna sredstva	1.592.825	1.281.189	124
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.077.411	912.624	118
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	515.414	368.565	140
12. Dugoročni plasmani	5.358.281	479.050	1.119
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	-
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	5.358.281	479.050	1.119
15. Vrijednosni papiri	0	0	-
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	-
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	-
18. Dugoročna razgraničenja	5.894.052	5.995.199	98
UKUPNO AKTIVA (A+B)	51.446.348	48.413.572	106
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	13.084.485	11.993.340	109
19. Kratkoročne tekuće obaveze	1.540.749	1.360.378	113
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	-
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	-
22. Obaveze prema zaposlenicima	526	18	2.922
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	-
24. Kratkoročna razgraničenja	11.543.210	10.632.944	109
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	6.130.696	6.182.607	99
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	-
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	-
27. Dugoročna razgraničenja	6.130.696	6.182.607	99
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	32.231.167	30.237.625	107
28. Izvori stalnih sredstava	515.414	368.565	140
29. Ostali izvori sredstava	496.966	602.364	83
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	-
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	31.218.787	29.266.696	107
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	-
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	51.446.348	48.413.572	106

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 25. 1. 2021. godine.

Direktor

Fuad Čibukčić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine		
Naziv pravnog lica: Fond za zaštitu okoliša FBiH		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	31.536.088
2	Prihodi od poreza	0
3	Neporezni prihodi	31.014.732
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	521.084
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	272
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	105.398
10	Primici od finansijske imovine	105.398
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	31.641.486
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	29.199.775
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.650.573
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	285.070
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.141.422
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	25.122.710
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	222.711
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	222.711
24	Finansiranje (25 + 26)	0
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	0
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	29.422.486
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	2.219.000
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	20.808.390
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	23.027.390

Rukovodstvo je Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 25. 1. 2021. godine.

Direktor

Fuad Čibukčić